БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 7 (18.185). • 9 январь 1982 йил, шанба • Баҳоси 3 тийин.

СССР 60

ЗАФАРЛАРИМИЗ — ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА!

ПАРТКОМ ВА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА

Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи босқичига қадам қўйдик. Бу йилни ҳам улкан меҳнат зафарлари билан нишонлаш учун бошланган оммавий ҳаракат ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллигига тайёргарлик муносабати билан тобора кенг қулоч ёзмоқда. КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошириш, беш йилликнинг ҳар бир кунини зарбдор меҳнат кунига айлантириш учун мусобақа — юбилей шарафига 60 зарбдор ҳафталик кун сайин янги-янги меҳнат коллективларини ўз қамровига олмоқда. Тошкент бинокорлари ва Олмалиқ металлурглари, Ангрен кончилари ва Андижон нефтчилари, Қарши чўлқуварлари ва Бухоро газчилари — бутун серқуёш ўлкамиз меҳнат вахтасида туриб ишлаяпти. Колхоз ва совхозларда техникани баҳорга тайёрлаш ишлари қизғин давом этмоқда.

Меҳнат мусобақасининг кўлами ва таъсирчанлиги жойларда уни ташкил этиш ва ошкоралигини таъминлашнинг ленинча принциплари қандай амалга оширилаётганига боғлиқ. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли, тўла ва ошириб бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарорида мусобақани янада ривожлантириш, унинг сафарбарлик кучи ва таъсирчанлигини оширишда партия ташкилотлари олдида турган муҳим вазифалар кенг ифодасини топган.

Партия комитетлари миллионларнинг меҳнатда чиниқиш, тобланиш мактаби бўлган мусобақани ташкил этишда унинг ишлаб чиқариш самарадорлигини ва тарбиявий таъсирини ошириш жиҳатларига эътиборни кучайтирмоқда. Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш, мавжуд резерв ва имкониятлардан унумли фойдаланиш, жамоат бойлигини асраб-авайлаш масалаларини диққат марказида тутмоқдалар. Ундан ишчи ва колхозчиларни ишлаб чиқаришни бошқаришга жалб этишда фойдаланмоқдалар.

Мусобақанинг мазмуни — бу олдинга томон ҳаракатдир, омманинг жонли ижоди, унинг қобилиятлари ва талантлари тўлароқ намоён бўлиши учун шароит яратиш демакдир, деб таъкидлаган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев. Урганч шаҳар партия комитетининг мусобақага раҳбарлик қилиш борасида тўплаган тажрибаси диққатга сазовор. Бу ерда мусобақа самарадорлигини ошириш масаласи пленум ва бюро мажлисларида изчил муҳокама қилиб турилади. Мусобақанинг турли формаларини кенг қўлланиш ва такомиллаштириб бориш, илғор тажриба ва янги-янги қимматли ташаббусларни оммалаштириш ва қўллаб-қувватлашга катта эътибор берилмоқда. Шаҳар партия комитети сўнгги йилларда 30 корхона коллективининг ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга доир ташаббусларини маъқуллаб, қўллаб-қувватлади. Ҳар бир коллективда ижодий изланиш, камчиликларга муросасизлик муҳитини яратиш орқали ҳар бир меҳнатчи социалистик мажбуриятни бажаришда актив иштирок этишига эришилмоқда. Кейинги бир йил мобайнида социалистик мусобақа қатнашчилари сафи 13 минг кишига ортганлиги ана шу фаолият мевасидир. Шаҳар саноатчилари съездлар йилини катта меҳнат муваффақиятлари билан якунладилар.

Партия ташкилотлари мусобақа имкониятларидан атрофлича ва тўла фойдаланган жойда хўжалик ва социал вазифаларни ҳал этиш ҳамда меҳнаткашларнинг актив ҳаётий позицияларини кучайтиришда маълум ютуқларга эришилаверади. Наманган район партия комитети кейинги вақтда социалистик мусобақани уюштиришга актив партиявий таъсир кўрсатмоқда. Мусобақани янада ривожлантириш масалалари пленум, бюро мажлисларида, ишлаб чиқариш илғорларининг слёт ва семинарларида энг муҳим мавзу бўлиб қолди. Район партия комитети ватанпарварлик чиқишларига кенг йўл очиб бериш билан бирга ташаббускорлар қабул қилган социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши устидан назоратни кучайтирди. Бу соҳада кенг ошкораликни таъминлади. Меҳнат беллашуви якунлари район ва деворий газеталар ҳамда жанговар варақаларда ўз аксини топди, маҳаллий радиоэшиттиришларда эълон қилиб турилмоқда. Натижада, мусобақанинг самарадорлиги кескин ошди. Умумий ишлаб чиқарилган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳажми ўтган йили 1980 йилдагига нисбатан салкам 2,5 миллион сўмликка кўпайди. Даромад 800 минг сўмга ошиши таъминланди.

Булар социалистик мусобақанинг ҳаётбахш қудрати, унинг экономикамизни ривожлантиришда муҳим ва таъсирчан восита эканлигини кўрсатувчи характерли мисоллардир. Серқуёш республикамизда мусобақа байроғини баланд кўтариб, меҳнаткашларнинг юксак зафар марраларини эгаллаш учун курашини кучайтиришга эришаётган партия комитетлари кўп. Улар мусобақада ҳар бир меҳнатчи актив иштирок этишига эришиш учун фаол иш юритмоқдалар.

Партия ташкилотлари социалистик мусобақанинг энг муҳим жиҳатларидан бири бўлган тарбиявий вазифасига кўпроқ эътибор беришлари керак. Меҳнат беллашуви жараёнида кишилар онгида туб ўзгариш юз беради, мусобақа ҳамкорлик туйғусини таркиб топтиради, зўр ғайрат билан меҳнат қилиш ва ўз меҳнатидан маънавий қониқиш ҳосил қилиш одатини тарбиялайди. У ишлаб чиқариш кучларини юксалтириш ва ижтимоий муносабатларни такомиллаштиришнинг муҳим воситаси сифатида намоён бўлмоқда.

Аммо баъзи партия ташкилотлари ташаббуслар ва илғор тажрибаларни кенг меҳнаткашлар мулкига айлантириш, уни тарғиб қилишга расмиятчилик билан муносабатда бўлмоқдалар. Мусобақанинг ошкоралигини таъминлашга етарли эътибор берилмаяпти, рағбатлантириш омилларидан ҳамиша ҳам ишбилармонлик билан фойдаланилмаётир. Самарқанд районидаги «Олмазор» ва «СССР 50 йиллиги» совхозлари партия комитетлари меҳнат мусобақасининг кенг оммалашувига етарли даражада эътибор бермаётир. Мусобақа ғолибларини шарафлаш, мукофот ва раҳматномаларни тантанали суратда топшириш ва эълон қилишга бепарволик билан қаралмоқда. Мусобақа натижалари ўз вақтида чиқарилмайди. Тажриба шуни кўрсатадики, мусобақани кенг йўлга қўйишда касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотлари ролини кучайтирмай туриб, меҳнат фронтида зафар чўққиларини қўлга киритиш, коллективда зарур маънавий муҳитни яратиш мумкин эмас.

Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили кун санамоқда. Ҳар тонг бизни мамлакатимиз ҳаётидаги катта ва муҳим воқеа — СССРнинг 60 йиллик юбилейи нишонланадиган кунга яқинлаштирмоқда. «СССРнинг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остида бошланган мусобақа жараёнида янги-янги ватанпарварлик ташаббуслари туғилмоқда, «Қолоқларсиз ишлаймиз!» «Маҳсулот сифатига — ишчи кафолати» ҳаракатларининг издошлари кўпайиб бормоқда. Ўн биринчи беш йилликда ўн йиллик шахсий топшириқни бажариш ташаббуси билан чиққан ўн беш донгдор ишчи ва ўн беш қурувчининг намунаси барчани меҳнат жасоратига чорламоқда. План кўрсаткичларини муддатидан илгари аъло сифат билан ижро этиш юзасидан бошланган ватанпарварлик ҳаракатига қўшилганлар сафи тобора кенгаймоқда. Ана шундай масъулиятли дамларда партия комитетлари мусобақага раҳбарликни янада кучайтиришлари, омма ижодкорлигининг қудратли тўлқинини янада мавжлантиришлари, унинг юксак самарали бўлишига эришишлари керак.

ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ

ОЛОВКОР

В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи электрда пўлат эритиш комплексининг илғор ишчиси Л. Лапбаев дарвозадан қадам қўйиши билан корхонадошлари ўраб олишди.

— Табриклаймиз, — деди қуювчи Виктор Жептков унинг елкасига қоқиб, — янги йил биринчи меҳнат ҳафтасининг ғолиби сен бўлдинг.

— Ростданми! — ажабланди Лапбаев. — Ҳамма қатори ишлагандим-ку...

— Бўлди, ўзингни камтарликка олма. Пландан ташқари 2,5 тонна маҳсулот тайёрлашнинг ўзи бўладими! Тағин бир ҳафта ичида-я!

— Бундан чиқди, Витя, янаям яхшироқ ишласа бўларкан, — мулоҳаза билан гапирди Лапбаев, — бу ҳали бир ҳафталик якун. Лекин, корхонамизда барча бирдек янги қурилган электр печлар, тайёрламани узлуксиз қуйиш машиналари имкониятидан фойдаланишни ўзлаштириб олса, ана унда натижани кўрасан...

Лапбаев тонгги хушхабардан мамнун бўлиб, мовут коржомасини кийди-да, меҳнат кунини тугаллаётган сменадоши ёнига борди. Сменани қабул қилиб оларкан, иш куни қандай ўтганини, печларда камчилик бўлган-бўлмаганлигини суриштирди. Навбатдаги меҳнат ҳафтаси мусобақасида ҳам ғолибликни қўлдан бермасликни кўнглидан ўтказди. Бутун беш йиллик давомида илғор бўлишни ният қилди у.

Яхши ният яхши-да! Оловкор Л. Лапбаевнинг нияти йўлдош бўлсин, деган тилакдамиз.

Суратда: коммунистик меҳнат зарбдори Л. Лапбаев.

В. Сироткин фотоси.

ТРАКТОРСОЗЛАР ҲИММАТИ

СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1982 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Республика пойтахтининг тракторсозлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, барча кўрсаткичлар бўйича ўн биринчи беш йиллик биринчи йили планини, шунингдек, қабул қилинган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Қишлоқ меҳнаткашларига пландан ташқари 216 та трактор, 60 та прицеп ва 86 минг сўмлик запас қисмлар етказиб берилди. 24 минг квадрат метр ишлаб чиқариш майдони, 20 минг квадрат метр уй-жой ва 200 ўринли болалар боғчаси ишга туширилди.

Завод коллективи КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленумининг қарорларига, ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумдаги нутқида баён этилган хулосалар ва йўл-йўриқларга амал қилиб, 1982 йил учун қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилади:

Ишлаб чиқариш ҳажми юзасидан план муддатидан илгари бажарилади ва планга қўшимча равишда 1,3 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади, 300 та трактор, шу жумладан В. И. Ленин туғилган кунгача 100 та трактор, 100 минг сўмлик запас қисмлар тайёрланади. Маҳсулот реализация қилиш юзасидан беш йиллик икки йили плани СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллиги шарафига 25 декабрда бажарилади. Ана шу кунгача 20 та бригада ва 370 ишчи беш йиллик икки ярим йили планини адо этади.

Маҳсулотнинг техникавий даражаси ва сифати изчиллик билан оширилади, ишлаб чиқариш умумий ҳажмида олий сифат категориясидаги маҳсулотнинг салмоғи 21 процентгача етказилади. 100 от кучига эга бўлган ва техника даражаси мукаммал узеллар билан жиҳозланган пахтачилик тракторлари, шунингдек кузови катталаштирилган пахта ташувчи янги автомобиль ярим прицепи конструкциясини ишлаб чиқиш, тажриба нусҳаларини тайёрлаш ва синовдан ўтказиш ниҳоясига етказилади. Кузови катталаштирилган прицеплар белгиланган муддатдан икки йил барвақт тайёрлай бошланади ва 1982 йилда минг дона ана шундай прицеп ишлаб чиқарилади.

Фан-техника тараққиёти ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш давом эттирилади. Механик ишлов бериладиган икки автомат линия ва саноат роботлари хизмат қиладиган совуқ ҳолда штамповка қилувчи икки линия фойдаланишга топширилади. Тўртта асосий цехнинг ишлаб чиқариш участкаларини ҳамда ишлаб чиқариш цехларини материаллар, заготовкалар ва комплектловчи буюмлар билан таъминлашни оператив бошқариш юзасидан автомат бошқариш системасининг икки кичик системаси жорий этилади, ана шу материалларнинг омборлардан ўтишини ҳисобга олиш автоматлаштирилади.

550 та рационализаторлик таклифини жорий этиш ҳисобига 730 минг сўмлик йиллик иқтисодий самара олинади. Меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада формалари кенг жорий этилади — унинг даражаси 65 процентга қадар етказилади. Шу йўл билан 200 ишчи бошқа ишларга ўтказилади, асосий ишлаб чиқаришда механизациялаш даражаси 80 процентга, шу жумладан пайвандлаш ишларида 92 процентгача етказилади. Маҳсулот таннархини пасайтириш плани ошириб бажарилади ва пландан ташқари 300 минг сўмлик фойда олинади. 200 минг киловатт соат электр энергияси, 200 гигакалория иссиқлик ва 100 тонна шартли ёқилғи тежаб қолинади.

Учинчи кварталда 30 минг комплект пневматик тормоз системаларига мўлжалланган ишлаб чиқариш қувватлари ва 1982 йилнинг ноябрида трансмиссиялар корпусининг 16 минг квадрат метр ишлаб чиқариш майдони фойдаланишга топширилади.

Коллективни социал ривожлантириш планига мувофиқ 14 минг квадрат метр уй-жой, кичик оилалар учун 200 квартирали иккита ётоқхона қурилади, 740 квадрат метрли маиший бинолар ободонлаштирилади.

Машина - механизмларни қишлоқ хўжалик ишларига тахт қилиб қўйишда ва сиёсий оммавий ишларни яхшилашда Сирдарё областининг Ильич районидаги Г. Титов номли совхозга оталиқ ёрдами кўрсатилади.

Биз республиканинг барча машинасозларини беш йиллик иккинчи йили планини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг кўламда қизитиб юбориб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга чақирамиз.

Ушбу социалистик мажбуриятлар завод цехлари ва бўлимлари коллективларининг йиғилишларида муҳокама этилиб қабул қилинган.

СЎНГГИ СОАТДА

ГРАЖДАН ҲУКУМАТИНИ ТУЗИШГА ДАЪВАТ

ИСЛОМОБОД. Таниқли сиёсий арбоб, Покистон мусулмонлар иттифоқининг раиси Ҳ. Ҳайруддин Покистонда ҳарбий маъмурият ўрнига миллий граждан ҳукуматини тузишга даъват этди. «Доон» газетасининг хабар қилишича, бундай ҳукумат мамлакатдаги барча сиёсий партияларнинг, шу жумладан ҳарбий режим тақиқлаб қўйган Покистон халқ партиясининг вакилларини ўз ичига олиши керак, деди у. Маълумки, Покистоннинг собиқ бош министри З. А. Бхутто бошчилик қилган Покистон халқ партияси 1977 йилги ҳарбий тўнтаришгача ҳокимият тепасида турган эди.

ҒАРБ ДАВЛАТЛАРИНИНГ «ЁРДАМИ»

ДЕҲЛИ. Ҳиндистоннинг тажрибаси шундан далолат берадики, Ғарб давлатлари ривожланаётган мамлакатларга кўрсатаётган «ёрдам» уларнинг иқтисодий мустақиллигини кўпоришга қаратилгандир, деб ёзади ҳукумат доираларига яқин бўлган «Нэшнл Геральд» газетаси. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар бераётган ёрдамдан фарқли ўлароқ ғарбнинг кредитлари ва қарзлари тараққий этаётган давлатларда ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришга имкон бермайди. Аксинча, ана шу кредит ва қарзлар пулни ғоят қадрсизлантириб, яқинда озодликка эришган мамлакатларни асоратга солишга олиб келади, энди ана шу мамлакатлар ғарб давлатларининг иқтисодий исканжасидан қутула олмайдилар.

Бундан ташқари, деб уқтиради «Нэшнл Геральд» газетаси, ғарб кўпинча ёрдамдан сиёсий тазйиқ ўтказиш воситаси сифатида фойдаланмоқда. Масалан, Қўшма Штатлар давлатлар ўртасидаги муносабатларнинг ҳамма томонидан эътироф этилган нормаларини писанд қилмай, Ҳиндистонни ўзи танлаб олган қўшилмаслик йўлидан чиқариб юборишга, уни мустақил ташқи сиёсат ўтказишдан воз кечишга мажбур қилишга бир неча марта уринган эди.

ВАШИНГТОННИНГ ИРҚЧИЛАР БИЛАН АЛОҚАЛАРИ

ВАШИНГТОН. АҚШ давлат секретарининг Африка ишлари бўйича ёрдамчиси Ч. Крокер келгуси ҳафта Лондонда ирқчи претория режими делегацияси билан учрашади. АҚШ давлат департаменти бу ерда шуни маълум қилди. ЖАР ташқи ишлар ва ахборот министрлигининг секретари Б. Фури бошчилигидаги Жанубий Африка делегацияси расмий Вашингтон вакили билан Намибия проблемасини «бартараф этиш» деб аталган масалани, АҚШ ва ЖАРнинг шу территорияга нисбатан хатти-ҳаракатларини мувофиқлаштириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилади.

Крокернинг апартеид давлати вакиллари билан учрашуви — бутун жаҳон ҳамжамияти қоралаган апартеид режими билан Вашингтоннинг муттасил кенгайиб бораётган алоқаларининг навбатдаги бўғинидир.

АХР МУДОФАА МИНИСТРЛИГИНИНГ АХБОРОТИ

ЛУАНДА. Ангола озодлиги халқ қуролли кучларининг жангчилари 29 декабрь куни Анголанинг Кунене вилояти территорияси устида Жанубий Африканинг икки ҳарбий вертолёти билан «Импала» типидаги самолётини уриб туширдилар, дейилади АХР мудофаа министрлигининг бу ерда тарқатилган ахборотида.

Ахборотда ЖАР самолётлари ўтган йилнинг 21 декабрида ўша Кунене вилоятида Каҳама билан Шангонга ўртасидаги тош йўлни ўққа тутганлиги маълум қилинади.

Шу йилнинг 2 ва 3 январида, деб уқтирилади ахборотда, ирқчи қўшинлар Уиа билан Мужомбе ўртасидаги районда вертолётлар ва самолётлар мададида Ангола озодлиги халқ қуролли кучларининг қисмларига ҳужум қилдилар.

(ТАСС, 8 январь).

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1981 йил 31 декабрдаги Фармонига биноан Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган кўп болали 565 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди, уларга «Қаҳрамон она» ордени топширилади.

(ЎзТАГ).

«КОСМОС-1331» УЧИРИЛДИ

1982 йил 7 январь куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1331» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазо тадқиқотларини давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоб маркази келаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

Чорва қишловини соз ўтказайлик!

УРҒОЧИ ҚЎЗИЛАР — ЎСТИРИШГА!

Биз, чўпон-чўлиқлар КПСС Марказий Комитетининг Пленумлари қарорларини, қадрдонимиз ва маслаҳатгўйимиз ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладлари, нутқларини зўр қизиқиш билан ўқиб борамиз, улардан ўзимиз учун тегишли хулосалар чиқариб оламиз. 1981 йил ноябрь ойидаги Пленум ҳужжатларини ҳам қониқиш ва ихлос билан ўқиб чиқдик. Унда баён этилган фикрларни тўла маъқуллаб, ҳаётга татбиқ этиш учун курашяпмиз. Озиқ-овқатни кўпайтириш керак. Бунинг учун ғаллачилик каби чорвачилик, хусусан қоракўлчиликни ҳам ривожлантириш керак.

Районимизнинг кўпминг кишилик чорвадорлар отряди Нурота яйловларида 360 минг бошдан зиёд қоракўл қўйларини боқмоқдалар. 1981 йилдагина давлатга 3.255 тонна гўшт топширилди. Ёки бир йилда гўшт миқдори 250 тонна кўпайтирилди. Сут тайёрлаш плани ортиғи билан бажарилди. Тайёрлов пунктлари 158 мингдан зиёд қоракўл тери қабул қилиб олди. Жун етиштириш 25 процент кўпайтирилди, план 137 процент адо этилди.

Шуни алоҳида таъкидламоқчимизки, район партия ва совет ташкилотлари оқилона олиб борган ишлар натижасида чорва моллар туёқ сони 24 минг бошга кўпайтирилди, ўстиришга 120 мингта қўзи қолдирилди. «Ғозғон», «Нурота», Ленин номли, «Олтинсой», «Ўзбекистон комсомоли 50 йиллиги» совхозларида туёқ сони планда кўзда тутилганидан зиёд кўпайтирилиб, кўпчилик фермаларда бир отардан икки отар ташкил қилинди. Кейинги йилларда қўзилатиш пайтида олинган урғочи қўзиларнинг деярли ҳаммасини ўстиришга сақлаб қолиш одат тусига киритилди.

Келтирилган мисоллардан чиқадиган хулоса шуки, бундан кейин ҳам бир отардан икки отар қўй-қўзи ташкил қилишимиз, нуқсонсиз урғочи қўзиларнинг ҳаммасини асраб қолишимиз, уларни аъло даражада парваришлаб, тўхлиларга айлантиришимиз, урчитиб насл олишимиз керак. Совлиқлар ва тўхлиларнинг кўпайтирилиши — туёқ сони, демакким, гўшт, сут, қоракўл тери, жун ва бошқа маҳсулотларнинг ҳам кўпайтирилишидир. Барча хўжаликларда шунга эришмоғимиз, партия ташкилотлари бу муҳим ишни ўз назоратлари остига олмоқлари керак. Ҳадемай қўзилатиш мавсуми бошланади. Олдиндан бирор бош урғочи қўзининг терига сўйилишига йўл қўймаслик чорасини белгилаб қўймоғимиз керак.

Районимиз хўжаликларида қоракўл қўйлар сони тез кўпаяпти. Масалан, ҳозир «Қизилча» совхозидагина 50 минг бош қўй парвариш қилиняпти. Ёки чўпонлар отарларини олайлик. Илгари 550—600 бош қоракўл қўйи боқиладиган отарларда эндиликда 1500-2000 бошгача қўй асраляпти. Туёқ сони кўпайгач, меҳнат ҳам ортяпти. Бунинг устига маҳсулотлар миқдорини тез ошириб, сорти ва сифатини яхшилаш қўшиладиган бўлса, чўпон-чўлиқларнинг ишлари ғоятда мураккаблашиб, кўлами ортиб бораётгани аён бўлади.

Биз, чўпон-чўлиқлар, молбоқарлар, йилқибоқарлар, паррандабоқарлар халқ бахт-саодати, Ватан истиқболи йўлида меҳнат қилаётганимизни яхши биламиз. Шунинг учун ҳам чарчамаймиз, қийинчиликлардан чўчимаймиз, юз берган об-ҳаво ноқулайликлари олдида саросимага тушмаймиз. Ҳаммамиз бир жон, бир тан бўлиб, юксак марралар сари олға интиламиз. Катта муваффақиятларга эришиб келмоқдамиз. Бизнинг отарларимизда мунтазам ҳар 100 бош совлиқдан 180—200 тадан соғлом қўзилар олиняпти, ўстиришга қўзи қолдириш, қоракўл тери, жун тайёрлаш планлари ва мажбуриятлари ортиғи билан адо этиляпти. Кези келганда шуни айтиб ўтмоқчимиз: бу йилги чорва қишловини аъло даражада ўтказамиз, бирор бош қўй ёки қўзининг чиқимга чиқишга йўл қўймаймиз, совлиқлардан қўзи олиш мажбуриятларини ортиғи билан бажарамиз. Отарларимизда маҳсулотлар тайёрлашнинг барча турларини 1981 йилдагига нисбатан 20—25 процент кўпайтирилишини таъминлаймиз.

Барча чўпон-чўлиқларимизнинг ниятлари ҳам шундай. Мисол учун «Қизилча» совхозининг бош чўпонларидан Сирож Ўсаров, Меҳриқул Раимқулов, Мардон Ёлғошов, Алиакбар Қорабиевларни олайлик. Улар ўз боқимидаги ҳар 100 бош совлиқдан 180 тагача қўзи олиш мажбуриятини қабул қилишди. Тоштемир Қўнғиротбоев, Жумақул Холматов, Умидой Тошпўлатова, Норсулув Ўроқова каби ўнлаб бош чўпонлар ҳам бу ватанпарварлик ташаббусига қўшилдилар. Яхши ният билан бошланган ижобий ташаббус ажойиб самаралар беришини кўп кўрганмиз. Шунга асосланиб айтамизки, 1982 йилда районимиз бўйича ҳар 100 бош совлиқдан 140 тадан қўзи олинишини сўзсиз таъминлаймиз.

Қоракўлчиликни ривожлантиришда ютуқларимиз катта. Ана шу ютуқларни кенгайтириш ва мустаҳкамлашга таъсир кўрсатадиган резервлар ҳам оз эмас. Ўша резервлар ишга солинса, гўшт, қоракўл тери, жун ва бошқа маҳсулотлар етиштириш кескин кўпаяди. Шулардан баъзиларини мисолга келтирамиз.

Айрим отарлар ва фермаларда қоракўл тери тайёрлаш топшириғи бажарилган бўлса-да, кўплаб қўзилар пландан ташқари терига сўйилади. Ваҳолонки, бунга эҳтиёж йўқ. Пландан ташқари терига сўйиладиган қўзиларни тўла сақлаб қолсак, келгусида туёқ сони, гўшт, жун ва бошқа маҳсулотлар анча кўпаяди. «Ремонт»га чиқарилган қўйлар гўштга топширилиб тўғри иш қилиняпти. Лекин уларнинг тош босиши қандай? Бу масала билан жиддий шуғулланилмайди. Ахир, 40—45 килограмм вазндаги қўй яхши парваришланса 55—60 килограмм тош босади-ку! Ҳар бош қўйдан ўртача 15 килограммдан қўшимча гўшт олиш кони фойда-ку, нега бунга етарли эътибор бермаймиз? Меҳнатидан қочилмаса бу мақсадга сўзсиз эришишимиз мумкин ва лозим.

Яна бир муҳим масалага тўхталиб ўтмоқчимиз. Гап чорва қишловини ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиш ҳақида боряпти. Ем-хашак етарли, сувдан камчил жойимиз йўқ, қўйхоналар сифатли ремонт қилинган. Озуқадан эҳтиёт фондимиз бор. Чорвадорларимиз, уларнинг оила аъзолари иссиқ кийим-кечаклар, озиқ-овқатлар билан тўла таъминланган. Шундай шароитга эга бўла туриб, айрим отарлар, фермаларда баъзан чиқимга йўл қўйиш ҳоллари мавжуд. Бундай кўринишни қаттиқ қоралашимиз керак. Бизнинг районимиз бўйича қўй-қўзиларнинг турли сабаблар билан чиқимга чиқиши бутунлай тугатилган. Поёнсиз яйловларда хизмат қилаётган барча қоракўлчи ҳамкасбларимизни шунга эришишга чақирамиз!

Чорва қишлови тобора кучаяпти. Ем-хашак узликсиз сарфланяпти. Бу қонуний ҳол! Бизнинг районимизда чорва қишловига 50 минг тоннадан ортиқ хилма-хил озуқалар ғарамланган. Ем-хашак етарли бўла туриб қўй-қўзисининг бир қисмини чиқимга чиқариб қўйган чўпон-чўлиқларни кўп кўрганмиз. Демоқчимизки, озуқанинг ҳар килограмми ҳисобда бўлсин, тақсимот устидан шахсан бош чўпонларнинг ўзлари ва мутахассислар назорат олиб борсинлар. Барча совхозларимизда ем-хашак агрегатларда майдаланиб, омухта озуқа ҳолида чорва моллари, хусусан қўй-қўзиларга бериляпти.

Биз кўп йиллик тажрибамизни эслаб, айрим мулоҳазаларимизни айтиб ўтмоқчимиз. Қишловни қўйларнинг семизлигини ошириш билан кутиб олдик. Юқори ва ўрта семизликдаги қўйлар, хусусан совлиқлар қишдан бехатар чиқади, эгиз қўзилар беради. Бироқ қисман ориқ қўйлар, айниқса совлиқлар ҳам борлигидан кўз юма олмаймиз. Ўшандай ориқ қўйларни зудлик билан ажратиб олиб, қўшимча ем-хашак билан боқишни ташкил қилишимиз шарт. Акс ҳолда совуқ кўтарилса нобудгарчилик юз бериши мумкин. Бунга йўл қўймаслигимиз керак. Мутахассислар ишни намунали йўлга қўйишлари, ҳар бош қўй-қўзи ҳақида ўйлаш лозим.

Умуман чорвачиликда, хусусан қўйчиликда заррача бепарволикка йўл қўйиб бўлмайди. Қиш фаслида бир бош қўй нобуд бўлса, камида уч бош туёқдан жудо бўлинади. Чўпон-чўлиқлар, уларга бириктирилган кўмакдошлар қиш масъулиятини тўла ҳис этганлари ҳолда ғоятда хушёрлик билан кеча-кундуз баравар отарларда бўлиб, қўй-қўзиларнинг ҳолидан хабар олишлари шарт. Чорва қишловини юксак уюшқоқлик билан ўтказиб, қўзилатиш мавсумига пухта тараддуд кўрайлик! Ҳар 100 бош совлиқдан 180—200 тадан соғлом қўзи олишга мустаҳкам замин яратайлик!

Норбой ЭРГАШЕВ — Нурота районидаги «Ғозғон» совхозининг бош чўпони, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Чўли ХЎЖАҚУЛОВ, КПСС XXVI съезди делегати, Ленин номли совхоз бош чўпони.

Файзихон ҚЎНУСОВ — «Қизилча» совхози бош чўпони, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИНГ ЖАНГОВАР ТАШКИЛОТЧИЛАРИ

КПССнинг асоси — қуйи партия ташкилотлари меҳнат коллективларининг сиёсий негизи, уларни жипслаштирувчи ядродир. КПСС XXVI съезди қарорларида, ўртоқ Л. И. Брежнев съездда қилган Ҳисобот докладида таъкидланганидек, қуйи партия ташкилотлари иқтисодий ва маданий қурилишнинг олдинги сафларида туриб, партиямизнинг сиёсати омманинг жонли ижоди билан уйғунлашувида, ғоявий-сиёсий тарбия, хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларининг муваффақиятли ҳал этилишида тобора муҳим роль ўйнамоқдалар. План-топшириқлари ва социалистик мажбуриятларининг муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан улар фаолиятининг жанговарлиги ва активлигига, меҳнат коллективларидаги ишларнинг аҳволига кун сайин кўрсатаётган самарали таъсирига боғлиқ.

Ўн биринчи беш йиллик иккинчи йилининг дастлабки кунлариданоқ шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида юксак сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги ҳукм сураётир. План ва мажбуриятларини ортиғи билан адо этиш йўлида ташаббус кўрсатиб, бошланғич партия ташкилотлари совет кишиларининг куч-ғайратини СССРнинг яқинлашиб келаётган 60 йиллик байрамини муносиб кутиб олиш, 1982 йилни янги, катта ғалабалар йилига айлантиришга ҳаракат қилаётирлар.

«ЯХШИРОҚ ИШЛАШ КЕРАК. ПЛАНЛАРНИ ЯХШИРОҚ ТУЗИШ ВА УЛАРНИ ЯХШИРОҚ БАЖАРИШ ЛОЗИМ, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партиямиз Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида. — ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ЯХШИРОҚ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА МАҲСУЛОТНИ ЯХШИРОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЗАРУР. ХУЛЛАС, САМАРАЛИРОҚ ИШЛАШ КЕРАК. БУ ПИРОВАРД НАТИЖАДА АСОСИЙ, ҲАЛ ҚИЛУВЧИ МАСАЛАДИР...» Кўпчилик партия ташкилотлари ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, қолоқларсиз ишлаш, иқтисод ва тежамкорлик учун тобора авж олиб бораётган умумхалқ мусобақасида ҳар бир коммунист авангардлик кўрсатишига, мусобақанинг ташкилотчилари ва байроқдорлари бўлиб майдонга чиқишига эришмоқда. Партия ташкилотлари хўжалик юритишнинг интенсив методларини жорий этиш, илмий-техника тараққиёти учун курашни кучайтириб, ишлаб чиқариш қувватлари, иш вақтидан ғоят ўринли фойдаланиш асосида меҳнат унумдорлигини оширишни таъминламоқдалар. Ушбу саҳифа материалларида бошланғич партия ташкилотларининг социалистик мусобақада коммунистлар авангардлигини ошириш, мусобақанинг самарадорлигига эришиш борасидаги ишлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Ташаббус ва самара

БАЙРОҚДОРЛАР

Коммунист Холмуҳаммад Усмонов ўнинчи беш йилликда 60 минг метрга яқин атлас тўқиб, икки беш йиллик марраси эгаллади. Олтита шогирдга ўз касб-кори сирларини ўргатди. КПСС XXVI съезди қарорларидан илҳомланиб, ўн биринчи беш йилликда ўн бир йиллик шахсий планни бажариш ташаббуси билан чиқди, коммунист Инобатхон Абдуллаевани социалистик мусобақага чақирди.

Бошланғич партия ташкилоти илғор тўқувчининг бу ташаббусини қўллаб-қувватлаб, корхонада кенг оммалаштирди. Ташаббускор Холмуҳаммад Усмонов ҳам, унинг мусобақадоши Инобатхон Абдуллаева ҳам дастлабки кунлардан бошлаб меҳнатда энг юксак унумдорликка эриша бошлашди. Ҳозирги кунда улар 1983 йил ҳисобига меҳнат қилишмоқда. Ҳар сменада нормадагидан анча ортиқ атлас тўқишмоқда.

Икки коммунистнинг ўзаро мусобақаси издошлари кўпайди. 27 тўқувчи беш йиллик маррани уч ярим йилда бажаришга аҳд қилиб, меҳнат унумдорлигини сезиларли оширди. 35 тўқувчи эса шу маррани тўрт йилда бажариш учун курашмоқда. КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, бошланғич партия ташкилотимиз мусобақанинг формаларини муттасил такомиллаштираётир. Илғор тўқувчилар бир-бирлари билан меҳнат беллашуви шартномаларини имзоламоқдалар. Бу шартномаларда меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, иш вақтидан ва хом ашёдан оқилона фойдаланиш кўзда тутилган. Ҳозирги кунда Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди делегати Ҳидоятхон Хайитова, коммунист Сойибжон Камоловлар вақтдан анча илгарилаб меҳнат қилмоқдалар. Коммунист А. Араббоев бошлиқ тайёрлов цехи коллективи эса ойлик планларини муттасил ортиғи билан бажармоқда. Жўрахон Шерматова бошлиқ коллектив ҳам мусобақада байроқдорлик қилмоқда.

Фабрикамиздаги 128 коммунист ва партия аъзолигига кандидат бутун куч, тажриба ва билимини резервларни ишга солиш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун мусобақада янада юксак марраларни эгаллашга сарфламоқда. Партия комитети меҳнат коллективлари ўртасидаги мусобақани тобора авж олдирмоқда. Биз энг юксак кўрсаткичларга эришган коллективларни кўчма Қизил байроқ ва пул мукофотлари билан тақдирлаяпмиз. Социалистик мусобақа якунлари аниқ белгиланган кунларда, ой якунларига қараб чиқарилмоқда. Бунда маҳсулот сифати, тежамкорлик учун курашнинг аҳволи, фойда олиш кўрсаткичи, мураббийлик ҳаракатининг аҳволи, резервлар нечоғли ишга солинаётганлиги ҳам ҳисобга олинмоқда. Корхонамизда энг юқори кўрсаткичга эришган тўқувчи шарафига смена охирида Қизил байроқ кўтариш анъанага айланди. Бригадаларда эса мусобақа илғорлари ва қолоқларнинг номи кўзга кўринарли жойга ёзиб қўйилади.

Партия йиғилишларидан бирида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига 60 зарбдор ҳафталик ўтказиш, юбилейни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириш масаласи муҳокама қилинди. Коммунистлар бу йиғилишда қудратли ССР Иттифоқининг шонли 60 йиллигини меҳнатда юксак натижаларга эришиш билан кутиб олиш ҳақида гапирдилар. Асосий эътибор давлат Сифат белгиси билан чиқариладиган маҳсулот салмоғини ошириш, электр қуввати, ёқилғи ва бошқа материалларни тежаб-тергаб ишлатишга қаратилди. Қисқа муддатда уч хил атласга давлат Сифат белгиси берилди. Ҳозир маҳсулот ялпи ҳажмида биринчи сортнинг салмоғи 65 процентдан ошди. Сўнгги бир йилдагина 25 минг киловатт-соат электр қуввати, 370 кубометр ёқилғи, 2000 сўмлик ёрдамчи материал тежаб қолинди. Корхонамизда 60 зарбдор ҳафталик жараёнидаги мусобақа тобора қизғин тус олмоқда. Тўқувчиларимиз шонли сана шарафига зарбдор вахтада туриб, иш вақтининг ҳар бир минутидан, ускуналардан, хом ашёдан оқилона, самарали фойдаланиш учун курашмоқдалар. Бу оммавий ҳаракат жараёнида ҳар бир иш жойидаги резервлар аниқланиб, тобора тўла ишга солинаётир. Биз илғорларнинг ибратли тажрибаси коллективнинг мулкига айланиб қолишига, ҳар бир ташаббус кенг қулоч ёйишига эришаётирмиз.

З. СОТВОЛДИЕВ,
Шаҳрихондаги «Партия XXV съезди» атлас тўқиш фабрикаси партия комитетининг секретари.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЖОНКУЯРЛАРИ

Цех партия ташкилотининг йиғилиши давом этарди. Сўз илғор пресслoвчи Улуғбек Муҳаммадхўжаевга берилди. У гапиришга чоғланар экан, хонага сукунат чўкиб, коммунистларнинг нигоҳи унга қадалди. Улуғбек бу гал ҳам ўз одатига кўра партия ташкилотининг фаолиятидаги ижобий томонларни таъкидлаб кўрсатиш билан бирга унинг ишидаги нуқсонлар, етарлича эътибор берилмаётган масалалар устида тўхталди.

— Қўлимизга қудратли машина ва дастгоҳлар бериб қўйилибди. Лекин биз улардан ҳар доим ҳам самарали фойдаланаётирмиз, деб айта олмаймиз. Меҳнат унумдорлиги ҳам имкониятлар даражасида бўлаётгани йўқ. Цехимизда қимматли ватанпарварлик ташаббусларини янада кенгроқ оммалаштириш ҳақида ҳам жиддий ўйлаб кўришимиз керак.

ИБРАТ

Йиғилиш қатнашчилари оддий коммунист Улуғбек Муҳаммадхўжаевнинг фикрларини қўллаб-қувватлашди. Бу фикрлар прокат-ўраш цехи партия ташкилоти йиғилиши қарорида ҳам ўз аксини топди. Натижада цехда ўн биринчи беш йиллик планларини муддатидан илгари адо этиш учун бошланган ватанпарварлик ташаббусларини қўллаб-қувватлаш, социалистик мусобақа ғолибларини моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатининг юксак бўлишини таъминлаш учун актив курашиладиган бўлиб қолди. Съездлар йилида цех коллективи 500 килограмм қимматбаҳо хом ашё тежаб қолиб, ундан 34 километр нефть ва газ саноати учун ниҳоятда зарур бўлган кабеллар ишлаб чиқарди.

Бу «Ташкенткабель» заводининг пешқадам ишчиси, жонкуяр коммунист Улуғбек Муҳаммадхўжаевнинг фаолиятидан бир мисол, холос. У меҳнат қилаётган прокат ўраш цехида бундай коммунистлар кўплаб топилади. Николай Гребенников, Александр Ананских, Тўхтамурод Маҳмудов сингари ишлаб чиқариш илғорлари иш суръатини янада ошириш, меҳнат унумдорлигининг юқори бўлиши ҳақида қайғурмоқдалар. Шу боисдан ҳам улар меҳнат қилаётган цех коллективи бир неча ойдан бери заводнинг кўчма Қизил байроғини ўз қўлида сақлаб келмоқда.

А. УСМОНОВ.

Суратларда: 1. Янгийўл пойабзал фабрикасининг коммунист Р. Аминова бошлиқ бригадаси аъзолари ишчи кучини қисқартирган ҳолда йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун курашмоқдалар. 2. Ильич районидаги Гагарин номли совхоз партия ташкилотининг секретари Йўлдош Эшонқулов бир группа коммунистлар билан социалистик мусобақанинг бориши ҳақида суҳбатлашмоқда.

В. Сироткин, А. Тўраев фотолари.

ТАРБИЯГА КОМПЛЕКС ЁНДАШУВ

ЖОЗИБА КУЧИ

Колхоз партия комитети қишлоқ меҳнаткашларининг ғоявий-сиёсий, маънавий-ахлоқий ва меҳнат тарбияси билан кун сайин шуғулланмоқда. Партком мажлисларида идеология ишининг у ёки бу жабҳасидаги аҳволни таҳлил қилиб, бирор агитатор ёки пропагандистнинг партия топшириғини қандай бажараётганлиги хусусидаги ҳисоботини тинглаётганимизда ёки янги урф-одатлар ва анъаналарни турмушга чуқур сингдириш проблемасини ҳал этаётганимизда, бу ишнинг кўлами қанчалик кенг эканлигини, айниқса, чуқур сезамиз. Бу муҳокамалар биздан бутун тарбиявий жараённи яхлит тасаввур этишни, ҳаёт илгари сураётган вазифаларни атрофлича ҳал қилишни талаб қилмоқда.

Партком қишлоқ меҳнаткашларининг маънавий тарбиясини йўлга қўйишда пахта усталари, тажрибали деҳқонларининг, кекса авлоднинг ибратли тақдири мисолидан кенг фойдаланмоқда. Колхозимизда Ў. Айтжонов, Қ. Оллоқулов, Ж. Айтимбетов, О. Ботиров сингари коммунистларни ҳамма ҳурмат қилади. Ўтган йилги мураккаб шароитда ҳам улар ўзлари етакчилик қилаётган коллективларда 41 — 45 центнердан пахта етиштирилишини таъминладилар. Бинобарин, уларнинг ишга муносабати, партиявий ибрати агитаторларимиз, сиёсий ахборотчиларимиз, пропагандистларимизнинг лекция ва суҳбатлари учун мароқли мавзу бўлиб хизмат қилмоқда. Меҳнат тарбиясида, одамларнинг маънавий камолотида ибратнинг жозиба кучи беқиёс.

Ҳар бир сигирдан соғиб олинаётган сут 1500 литрдан ошмасди. Шунда партия комитети механик-ҳайдовчи коммунист Ражаб Отаевга чорвачиликдаги бу қолоқликдан чиқиш учун лозим бўлган тадбирларни амалга оширишни буюрди. Коммунист сут соғувчилар, мол боқарлар билан яккама-якка суҳбатлашди. Ҳар бирининг ишга муносабатини ўрганди. Шу асосда коллективда қолоқлик доғини ювиш учун курашчиларнинг ягона коллективини жипслаштириб, уларнинг куч-ғайратини чорва маҳсулдорлигини оширишга сафарбар қила билди. Х. Дуйсенбоева, Ў. Нуриева, О. Оғабоева сингари сут соғувчилар меҳнатга коммунистик муносабат йўлида тинмай изланишди. Коммунистлар партия топшириғини изчил бажарганлигини шундан ҳам кўриш мумкинки, эндиликда фермада ҳар бир сигирдан 2800—3000 литрдан сут соғиб олиш учун мусобақа авж олиб кетди. Бу шунчаки яхши орзу эмас, балки эгалланиши аниқ бўлган реал маррага айланди.

Янги инсоннинг камолотида партия комитети олиб бораётган ўтмиш сарқитига қарши кураш муҳим ўрин тутаётир. Биз совет турмуш тарзининг қарор топиши, янги урф-одатлар ва маросимларни турмушга сингдириш учун тинмай иш олиб бораётирмиз. Натижада одамлар маданий, фаровон турмуш кечирадиган, бўш вақтларини мазмунли ўтказадиган бўлиб қолмоқдалар. Партия комитетининг тарбиявий ишларни комплекс олиб бориши маънавий, ғоявий-сиёсий ва меҳнат тарбиясини мана шундай бир бутунликда йўлга қўйиш колхозчиларнинг меҳнат активлиги ошаётганлигида, улар ижтимоий бурчни тобора чуқур ҳис этадиган бўлиб бораётганлигида ўз ифодасини топмоқда.

О. МАСАНОВ,
Хўжайли районидаги Калинин номли колхоз партия комитетининг аъзоси.

ЮКСАК СИФАТ КЎРСАТКИЧЛАРИ УЧУН

ҲАР ИШДА МАСЪУЛ

Фарғона якка тартибда кийим тикиш ва пойабзал ремонти фабрикаси партия ташкилоти энг яхши сифат кўрсаткичлари учун мусобақани ривожлантиришга алоҳида эътибор бермоқда. Партия бюроси ишнинг икки муҳим жиҳати — кадрларнинг касб-ҳунар тайёргарлигини ошириш ва кийим-кечакларнинг сифатли тикилиши устидан назоратни қаттиқ йўлга қўйди.

Фабрикага ишга кирадиганларнинг аксариятини навқирон ёшлар ташкил этади. Билим юртларини тамомлаб чиққан бу йигит-қизларда назарий тайёргарликдан кўра амалий иш кўникмаси камроқ эканлиги ўз-ўзидан маълум. Партия ташкилоти корхонага зўр ҳаяжон ва не-не орзу-умидлар билан қадам қўяётган ёшларга устоз тайинланишига эришди. Тажрибали ишчи шогирдига маълум иш жараёнларини меҳр-муҳаббат билан ўргатишдан ташқари, унда бажарилаётган юмушга бўлган масъулият ҳиссини тарбияламоқда, ишга ижодий ёндашиш кўникмасини оширмоқда. Г. Воронина, Г. Никитина, З. Овчаренко, Л. Каткова, К. Ҳожиматова сингари ўз касбининг усталари жонкуярлик кўрсатмоқдалар. Бундай ишлаб чиқариш машъаллари иш фаолиятлари давомида 15—20 тадан шогирд тайёрлаб, коллективининг олқишини олмоқдалар.

Шу куннинг юксак талаблари, буюртмачиларнинг дид ва маданияти фабрика чеварлари олдига янги-янги масалаларни қўймоқда. Мода ўзгаряпти, буюртмачиларнинг таъблари ҳам мана шу янгиликлар билан ҳамқадамлиги ўз-ўзидан равшан. Маиший хизмат ходимлари уларнинг талаби даражасида ишлай билишлари керак. Шу боис партия ташкилоти техника ўқувини йўлга қўйиш ҳақида қайғурди. Машғулотлар ойда бир марта мунтазам ўтказилмоқда. Уни илғор конструкторлар, технолог ва мастерлар олиб боришяпти. Бичиқчилар Тошкентда бўладиган семинар машғулотларига актив қатнашмоқдалар. Моданинг янги йўналишлари, кийим-кечакларнинг замонавий фасонларини тайёрлаш технологияси билан танишмоқдалар.

Иш сифати устидан назорат яхши ташкил этилган. Аввало бичиқчи, тикувчилар ўзларини, бир-бирларини назорат қилишади. Ундан ташқари умумий назорат ҳам ташкил этилган бўлиб, уни асосан коммунистлар бошқармоқдалар. Айтайлик, тикилган рўмол дазмоллаш учун тақдим этилди дейлик. Ишчи рўмолга ишлов бериш олдидан уни обдон кўздан кечириб чиқади. Чоклари қийшиқ тикилмаганми, йўналиши тўғрими? Нуқсон сезилгани замоноқ маҳсулот тикувчига қайтариб берилади. Шу тариқа бракнинг йўлига иш бошиданоқ тўсиқ қўйилмоқда.

Сифатни назорат қилиб борадиган комиссия фаолияти кучайтирилди. Текшириш якунлари маъмурият ва партия ташкилоти йиғилишлари ва партбюро мажлисларида муҳокама қилинмоқда. Унга фабриканинг масъул ходимлари таклиф қилинади, камчиликларни йўқотиш тадбирлари белгиланади.

Маҳсулот сифатидан манфаатдорликда буюртмачининг олдига тушадигани бўлмаслиги табиий. Тикувчи бутун маҳорати ва тажрибасини унинг талабларини ижро этиш учун йўналтиради. Буюртмачининг баҳоси энг юксак мезон. Фабрикада шундай тартиб жорий этилди. Буюртма қўлга тутқазилаётгандаёқ буюртмачининг баҳоси сўралади. Бу янгилик ҳар бир тикувчида ўз меҳнатига бўлган талабчанликни оширди. Сўнгги ойда буюртма берган 606 кишидан 600 нафари иш сифатини «яхши» деб баҳолашни лозим топишди.

Меҳнаткашларга хизмат кўрсатиш савиясини оширишда коммунистларнинг ибрат ва ташаббус кўрсатишлари оддий ҳол бўлиб қолди. Уларнинг таклифлари билан тикув жараёнларини ихтисослаштириш йўлга қўйилди, устахона ва ателье кенгайтирилди, фабрикада ишнинг бригада методи жорий этилди. Буюртмаларни адо этиш муддатлари қисқартирилди, корхонада тураш касбларни эгаллаш ҳаракатини биринчи бўлиб бошлаб берганлар ҳам коммунистлар бўлишди.

Партия аъзолари ҳар ишда масъул. Уларнинг авангардлик роли тикувчиларнинг социалистик мусобақасида, айниқса, ёрқинроқ кўринмоқда. Мусобақанинг қудратли таъсири ишлаб чиқаришда ўзини намоён этаётир. Коммунистлар етакчилик қилаётган коллективлар ўтган йилни яхши натижалар билан якунладилар.

«Силуэт» ательесига тажрибали мутахассис, жонкуяр партия аъзоси П. Блошицина раҳбарлик қилади. Бу коллектив ўтган беш йилликда аҳолига пландагидан 52,9 минг сўмлик кўп хизмат кўрсатиб, юксак натижага эришган бўлса, бу кўрсаткич ўтган йилнинг ўзида 17 минг сўмни ташкил этди. Коммунистик меҳнат зарбдори Н. Анискина бош бўлган аёллар ва болалар кийим-кечаклари тикувчи бригада аъзоларининг меҳнати ҳам таҳсинга лойиқ. Илғор коллектив ўтган йили фақат аъло сифатли маҳсулот тайёрлаш юзасидан ташаббус билан майдонга чиқди, буюмни биринчи тақдимдаёқ топшириш ҳақида қарор қабул қилди. Бригада бичиқчилари буюртмачиларни улар учун энг қулай пайтларда қабул қилишни йўлга қўйдилар. Коллектив шу кунларда 1982 йилнинг иккинчи ярми ҳисобига ишламоқда. Ишлаб чиқариш новаторлари Г. Воронина, В. Янцев бошлиқ бригадаларда ишлаб чиқариш нормасини адо этмайдиган бирорта ҳам ишчи бўлмаслигига эришилди.

Фабрика коллективи областда биринчи бўлиб ростовликларнинг қолоқларсиз ишлаш ташаббусини қўллаб-қувватлаб чиққан эди. Корхона ишчилари, коммунистлари бу ташаббусни катта қизиқиш билан ўрганиб чиқиб, ишлаб чиқаришга жорий этдилар. Ташаббус коллективнинг ишга бўлган муносабатида ижодий руҳни кучайтирди, масъулиятни оширди. Ҳозир корхонада бирорта ҳам қолоқ цех ва бригада йўқ. Партия ташкилотининг маъмурий хўжалик фаолияти билан тарбиявий ишларни мутаносиб олиб бораётганлиги, коллективда соғлом ва ишчан вазият қарор топиши ҳақида қайғураётганлиги бу ютуқнинг омилларидан биридир.

Ишчиларнинг касб-ҳунар маҳорати ўсиши, онглилиги ва активлигини оширишнинг ўзига хос университети бўлиб қолган социалистик мусобақа давомида фабриканинг ўз машъал ва юлдузлари етишиб чиқди. Меҳнатда эришган юксак натижалари учун 40 дан ортиқ киши «Социалистик мусобақа ғолиби» ва «Ўнинчи беш йиллик зарбдори» бўлди, 30 киши «Маиший хизмат аълочиси», кўплаб ишчилар «Коммунистик меҳнат зарбдори» номини олишга сазовор бўлдилар. Уларнинг аксарияти партия ва комсомол аъзоларидир.

Партия бюроси мусобақанинг кенг ошкоралиги учун курашмоқда. Унинг натижалари кўргазмали агитация, деворий газета, фабрика кўрсаткичлари доскасида акс этмоқда. Ундан ташқари оддий ишчилар, коллектив етакчиларининг чиқишлари уюштирилиб, бу соҳадаги тажрибалар тарғиб қилинмоқда.

Корхона фаолиятида диққатга сазовор меҳнат ютуқлари билан бирга партия ташкилоти эътиборидан ташқарида қолаётган баъзи камчиликлар ҳам йўқ эмас. Бу хизмат кўрсатиш маданиятининг кўп ҳолларда юксак даражада бўлмаётганлиги, план-мажбуриятларини бажаришда ички резерв ва имкониятлардан ҳар доим ҳам тўла фойдаланилмаётгани, ишлаб чиқаришдан ташқари бўлган чиқимларга барҳам берилмаётганлиги, ускуналарга авайлаб-асраб муносабатда бўлинмаётганлигида кўринади. Булар фабрикада маҳсулот сифатини янада яхшилаш, уни кўркам ва хушбичим қилишда ҳали фойдаланилмаётган имкониятлар кўплигини кўрсатмоқда. Фабрика партия ташкилоти ана шу масалалар шу кун талаби даражасида йўлга қўйилиши учун ўз ташкилотчилик ва таъсир кучи ҳамда маъмурият фаолиятини назорат қилиш ҳуқуқидан самарали фойдаланиши лозим.

А. МИНГУЛОВ.

КОММУНИСТЛАР—АВАНГАРД

ЗАРБДОР МЕҲНАТИМИЗ — ЮБИЛЕЙГА

Ўн биринчи беш йилликда хўжалик қурилишининг энг муҳим масалалари ва уларни ҳал этиш йўлларига тўхталиб, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партия Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь Пленумида: «Озиқ-овқат проблемаси — ҳам хўжалик, ҳам сиёсий жиҳатдан бутун беш йилликнинг марказий проблемасидир...», — деб таъкидлади. Бу вазифани амалга оширишда чорвадорларнинг зарбдор меҳнати ва унинг самаралари катта ўрин тутади, албатта. Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхози чорвачилик фермаси партия ташкилоти коммунистларнинг куч-ғайратини мана шу марказий проблемани ҳал этиш ишига муносиб ҳисса қўшишга отлантириш борасида самарали иш олиб бормоқда. Қуйида ферма коммунистларининг фидокорлиги, чорва маҳсулдорлигини оширишдаги авангардлиги ҳақидаги мақолани ўқийсиз.

Партия ташкилотимиз ўн беш нафар коммунистни бирлаштиради. Бир жиҳатдан қараганда бу кам, албатта. Лекин ташкилотнинг кучи коммунистларнинг оз-кўплигида эмаслигини биламиз. Ҳар қандай партия ташкилоти коммунистларнинг жипслиги, принципиаллиги, ягона мақсад йўлида букилмас иродаси билан кучлидир.

Партия ташкилотимиз ҳисобида турган коммунистларда мана шу фазилатларни тарбиялашда партия етакчимиз Руқия Эргашеванинг роли ғоят катта бўлмоқда. У — колхозимизнинг илғор сут соғувчиси, учинчи даражали «Меҳнат шуҳрати» орденининг соҳиби. Фермамиз коммунистлари бир неча йилдан буён унга юксак ишонч билдириб, ташкилот секретарлигига сайлашмоқда.

Моҳир ташкилотчи, принципиал ва сиёсий етук коммунист сифатида Руқия Эргашева ҳар биримизнинг чуқур ҳурматимизга сазовор. Эргашева чорва маҳсулдорлигини ошириш учун мусобақада коммунистларнинг авангардлигини тинмай оширмоқда. Унинг ғайрати туфайли ташкилотимиз кейинги икки йилдагина тўрт аъзога ўсди. Кандидатлик муддатини муваффақиятли ўтаган илғор сут соғувчилардан Эргашой Болтаева, Муҳаббатхон Латиповалар КПСС аъзолигига, ёш сут соғувчи Фазилатхон Хайриева, лаборант Илҳомжон Муқимовлар партия аъзолигига кандидатликка қабул қилиндилар. Улар меҳнатда ташаббускорлик кўрсатиб, партия топшириқларини алоҳида ғайрат билан адо этмоқдалар.

Яқинда ферма коммунистлари очиқ партия йиғилишига тўпланишди. Коммунистлар социалистик мусобақа самарадорлигини ошириш хусусида қизғин фикрлашиб олишди. Йиғилиш олдида партия ташкилотчимиз «Чорвадор» деворий газетасини кўринарли жойга илиб қўйди. Унда «Дугоналар беллашуви» сарлавҳали мақола эълон қилинган эди. Ёш коммунист Эргашой Болтаева СССР Олий Советининг депутати Шарифа Муқимовани социалистик мусобақага чақирганлиги, бу устоз ва шогирд беллашувининг дастлабки натижалари ҳақида сўз борарди мақолада. Ўтган йили Шарифа ҳар бир сигирдан 5400 килограммдан ошириб, Эргашой 4700 килограммдан ошириб сут соғиб олишди. Табиийки, уларнинг бу ўзаро мусобақасидан коллективимиз катта наф кўрди.

Айни пайтда ўша партия йиғилишида илғорлар тажрибаси суст оммалаштирилаётгани, меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш асосида сут соғимини анча кўпайтириш ҳақида принципиал, партиявий талабчанлик позицияларидан туриб фикр юритилди. Коммунистлар маҳсулдорликни янада оширишга тўғаноқ бўлиб турган камчиликларни рўй-рост тилга олишди. Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли амалга оширилишига салмоқли ҳисса қўшиш учун чорвачиликнинг маҳсулдорлигини кўпайтириш, озуқа базасини мустаҳкамлаш, қийин иш жараёнларини механизациялаштириш, қорамоллар зотини яхшилаш лозимлиги алоҳида таъкидланди. Колхоз партия комитети правление билан биргаликда ҳозирги вақтда амалий чоралар кўрмоқда.

Фермамиз коммунистлари СССРнинг 60 йиллиги байрами шарафига зарбдор меҳнат вахтасига туриб, чорва маҳсулдорлигини ошириш учун мусобақада авангардлик ролини ўтамоқдалар. Биз бу йил фермада сигирлар сонини 20 бошга кўпайтириш, ялпи сут соғимини 25 процент, гўштни 40 процент, тухумни 50 процентга ошириш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилганмиз. Ҳар бир сигирдан 3700 килограммдан сут соғиб олиш учун мусобақани кучайтириб юбордик. Шу кунларда чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш, маҳсулдорликни ошириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдамиз. Бунда коммунистларнинг авангардлиги ҳал қилувчи аҳамият касб этмоқда.

Х. РУЗИЕВА,
Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси.

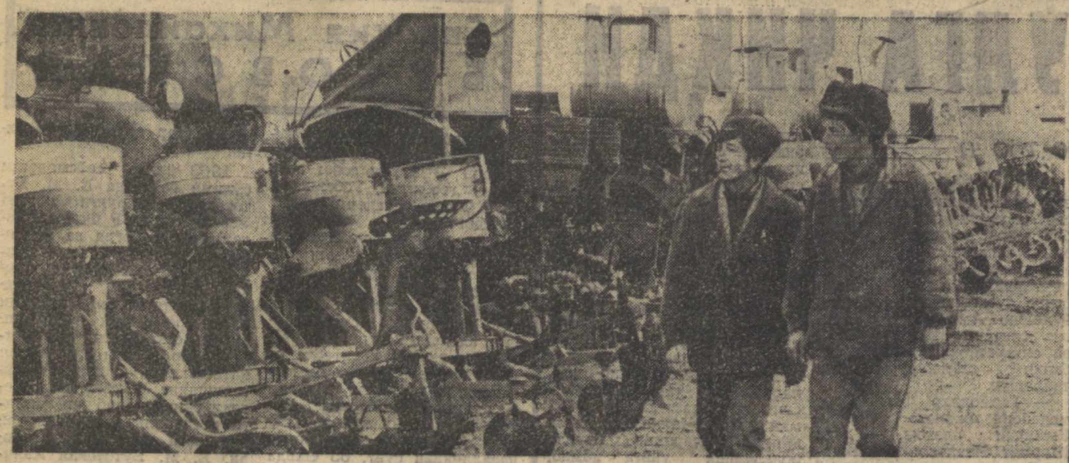

Съездлар йилини улкан меҳнат ютуқлари билан якунлаган пойтахт областининг Оққўрғон районидаги Ленинобод колхози заршунослари 1982 йил мўл ҳосилига мустаҳкам замин яратиш, кўкламги дала ишларига пухта тайёргарлик кўриш ишларини авж олдирмоқдалар. Айни кунларда хўжалик устахонасида иш қизғин. Ремонтчилар техника ремонтини жадаллик билан олиб боришмоқда. Махсус сифат комиссияси кўригидан ўтиб, яхши баҳо олган техника воситалари старт чизиқларига қўйилаётир. Суратда: ремонтчилардан О. Очилов ва Э. Бозоровлар ўзлари ремонт қилган агрегатларни кўздан кечиришмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ЁНҒОҚЗОР БАРПО ЭТИЛДИ

Косонсой ўрмон хўжалиги меҳнаткашлари Чотқол тизма тоғ этакларида ёнғоқ кўчатларини ўтқазиб бўлдилар. Эллик гектар ерга кўчат ўтқазилди. Ўрмон ходимлари қатор ораларида дон экинлари ва озуқабоп экинлар етиштиришга қарор қилдилар. Ўн биринчи беш йиллик охирига бориб, ёнғоқзор яна 300 гектарга кенгайтирилади.

ЧОРВАЧИЛИК ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ҚИШЛОВНИ СОЗ ЎТКАЗАЙЛИК!

Республикамиз чорвадорлари ўтган хўжалик йилини жуда катта иқтисодий кўрсаткичларга эришиш билан якунладилар. Давлатга сут, гўшт, қоракўл тери ва бошқа хил маҳсулотлар топшириш планлари тўла ва ортиғи билан бажарилди. Маҳсулотларнинг миқдори анча оширилиб, сорти ва сифати яхшиланди. Қўйлар сони 250 минг бошга, паррандалар 2 миллионтага кўпайтирилди. Қорамолчилик, чўчқачилик, йилқичилик, қуёнчилик, балиқчилик ва бошқа тармоқларни ривожлантириш, маҳсулдорликни кўтаришда муайян муваффақиятларга эришилди. Чорва молларнинг чиқимга чиқиши, беўрин сўйиб юборилиши каби салбий ҳолларга деярли барҳам берилди.

Об-ҳаво қулай келиши туфайли чорва қишлови соз ўтяпти. Ем-хашакнинг етарли миқдорда жамғариб олиниши, чорва биноларининг мавсумга кўнгилдагидек шайланиши чорвадорларга янада қулайлик туғдирди. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, озуқа тайёрлаш цехлари, машиналар, механизм-агрегатлар тўла ишга туширилган колхозлар, совхозлар, ёрдамчи хўжаликларда ем-хашакнинг самарадорлиги юқори бўляпти.

Сирдарё районидаги Ленин номли колхозда озуқа майдаланиб, лавлагигача аралаштирилиб ва буғланиб сигирларга едириляпти. Натижада сарфланган озуқа бирлиги ҳисобига сут олишда энг юксак кўрсаткичга эришиляпти. Қўшни Охунбобоев номли колхозда эса омухта озуқа тайёрлашга етарли эътибор берилмаслиги оқибатида ҳар бош соғин сигирдан Ленин номли колхоздагига нисбатан икки баравар кам сут соғиляпти, маҳсулдорлик паст бўляпти. Бундан чиқадиган хулоса шуки, сенаж, силос, беда, пичан, маккажўхори пояси ва бошқа озуқалар қоришмасини, албатта, буғлаб ва димлаб чорва молларига едириш керак. Бунинг учун барча механизм-агрегатларни икки сменада ишлатиш лозим.

Фарғона, Андижон областларининг кўпчилик хўжаликларида озуқа тайёрлаш цехларининг иши намунали йўлга қўйилган. Бригадалар аъзолари омухта ем-хашакни юқори сифатли тайёрлаб, вақтида чорва молларига етказиб беряптилар. Шу туфайли исрофгарчиликка мутлақо йўл қўймайдилар. Шу кунларда республикамиз хўжаликларида 2476 та озуқа тайёрлаш цехи ишлаб турибди.

Лекин ҳамма жойда ҳам бу муҳим масалага жиддий эътибор берилаётир деб бўлмайди. Қашқадарё, Жиззах областларининг айрим хўжаликларида озуқа тайёрлаш цехларида иш яхши ташкил қилинган эмас, механизм-агрегатлар бекор туриб қоляпти, ҳали ўрнатилмаганлари ҳам кўп. Сирдарё областида эса озуқа тайёрлаш цехларидан ҳамон 84 таси ишга туширилган эмас. Ғанимат фурсат эса ўтиб боряпти. Қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари камчиликни зудлик билан бартараф этишга қаратилган оператив чоралар кўришлари керак. Озуқа цехларидаги механизм-агрегатлар нечоғли юқори унум билан ишлатилса, ем-хашак шунча кўп тайёрланади, нобудгарчиликнинг олди олинади. Бу озуқа танқислигини бартараф этишда катта роль ўйнайди.

Сигирларнинг сутини, сут таркибидаги мойни кўпайтиришда хлорелланинг аҳамияти катта. Хлорелла бериб боқилган бузоқлар тез ўсиб, семириши ҳам тезлашади. Хоразм, Фарғона, Наманган областлари чорвадорлари хлорелладан оқилона фойдаланиб, маҳсулотларни кўпайтириш, сортини яхшилашда анча муваффақиятларга эришдилар. Барча хўжаликларда, хўжаликлараро хлорелла цехлари қуриш, мавжудларининг қувватини ошириш муҳим аҳамиятга эгадир.

Республикада кейинги йилдагина чорва молларни мажбуран гўштга сўйиш 25-30 процент камайди. Бунда озуқанинг етарли бўлиши, ундан маълум мақсадни кўзлаб фойдаланиш яхши ташкил этилганлиги ҳал қилувчи роль ўйнамоқда. Чорвачилик мутахассислари ва тажрибакорлар ўз касбининг усталари бўлиб қолдилар. Шунга қарамай Самарқанд ва Бухоро областларининг баъзи хўжаликларида ўрта ва ўртадан паст семизликдаги чорва моллар, хусусан қўйларни гўштга сўйиб юбориш ҳоллари учраб турибди. Чиқим каналлари беркитиб ташланган эмас.

Мутахассисларнинг фикрича, тажриба тасдиқлашича чорва молларига ҳар йилнинг октябрь ойи бошидан апрель ойи охиригача кўк ўтлар ва қуритилган ўт пичанлари майдалаб берилади. Кўк ўтлар турли дори-дармонларга бой бўлиб, ҳар тоннаси ҳисобига 350 килограммгача сут олинади. Қуруқ хашакнинг тоннаси ҳисобига олинган сут 80-85 килограммни ташкил этади. Шундай экан, қиш ва баҳор фаслларида соғин сигирларга иложи борича ширали, дармондориларга бой озуқаларни қуритиб майдаланган ўтларга кўпроқ қўшиб бериш керак. Омухта озуқа составидаги туз, суяк уни ва бошқа витаминлар чорва моллар маҳсулдорлигини 10 процент, семиришини 15 процент оширади. Сенаж, силосни ҳамиша лаборатория анализидан ўтказиб туриш, чириш ва бузилиш ҳолларига йўл қўймаслик керак.

Қорамоллар ҳам, қўйлар ҳам имконияти борича яйловларда ўтлатилиши, кеча-кундуз вақти-вақти билан юргизиб турилиши керак. Бўғоз совлиқлар парвариши ҳамманинг диққат марказида бўлмоғи, олинган қўзилар кўз қорачиғидек асралиб, наслга сақланиши лозим. Сигирлар туққанидан кейин узоғи билан икки ой ичида қочирилиши лозим. Шунда қисир қолиш ҳолларига барҳам берилади, туёқ сони кўпайтирилади.

Айрим соғувчилар қўлда сут соғишни машинада сут соғишдан афзал кўрадилар. Бу хатодир. Бир соғувчи қўл билан нари борганда 15-20 сигирни соғади. Машинада эса 120-150 тагача сигир соғиш мумкин. Шундай экан, оладиган иш ҳақи ҳам шунга қараб кўпаяди. Ҳамма жойда сигирларни машинада соғишни бутун чоралар билан кучайтириш керак.

Қўзилатиш мавсуми бошланишига жуда оз фурсат қоляпти. Қишнинг қолган кунларида об-ҳаво қандай келишидан қатъи назар бутун имкониятларни сафарбар этиб, қишловни аъло даражада ўтказмоғимиз, чиқимга мутлақо йўл қўймаслигимиз, чорва моллар маҳсулдорлигини ошириб, план ва мажбуриятларимизни мунтазам ортиғи билан бажаришга эришмоғимиз лозим. Қўзилатиш мавсумини айниқса, пухта ҳозирлик билан кутиб олайлик!

Республикамиз бўйлаб

ТЕПЛИЦА ТАЙЁР

Тошкент районидаги Ленин номли колхозда икки гектарлик теплица фойдаланиш учун қабул қилинди. «Ойнаванд пайкал»да иссиқлик ва сув билан таъминлаш механизациялаштирилди. Орджоникидзе районидаги «Октябрь» ва Ғалаба районидаги Димитров номли колхозларда ҳам янги теплицалар қурилди. Ҳозир Калинин районидаги «Москва» колхозида олти гектарли теплица комплекси барпо этилмоқда.

КОЛХОЗДА СУВ ШИФОХОНАСИ

Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхозида жойлашган «Шоҳанд» колхозлараро санаторийси территориясида қазилган артезиан қудуқдан кучли фонтан отилиб чиқди. 2,5 минг метр чуқурликдан ғоят минераллашган сув чиқа бошлади. Бу ербағри проходкачилари колхоз санаторийсини шифобахш сув билан тўла таъминлаш учун яна икки қудуқни қазишга ҳозирлик кўрмоқдалар.

(ЎзТАГ).

«Ўн бешлар ташаббуси» амалда

ШАРАФЛИ ИШИМИЗ

Жонажон партиямизнинг тарихий XXVI съезди экономиканинг барча бўғинларида, шу жумладан, автомобиль транспортида ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришни таъминлаш вазифасини олға сурди. Бу масъулиятли вазифанинг уддасидан чиқиш ва юксак марраларни эгаллаш учун ишлаб чиқаришни янада такомиллаштириш, ички резервларни ишга солиш, илғорлар тажрибасини кенг оммалаштириш, меҳнатнинг прогрессив усулларини жорий қилиш юзасидан катта ҳажмдаги ишларни амалга ошириш талаб қилинади. Республика саноат корхоналари, транспорт ташкилотлари, ишлаб чиқариш илғорларининг ўн биринчи беш йилликда ўн йиллик ва ундан ҳам кўпроқ топшириқларни бажариш соҳасидаги ташаббуси эса съезд қарорларига берилган амалий жавоб бўлди.

Республика Автомобиль транспорти министрлиги системасида бу ватанпарварлик ташаббусини КПСС XXVI съезди делегати, Сурхондарё область автомобиль трестининг Шўрчидаги 77-автокорхонаси ҳайдовчиси Дамин Маматқулов бошлаб берди.

Республика 15 нафар илғор ишчисининг ташаббуси эълон қилингандан кейин Автомобиль транспорти министрлигининг кўпгина корхоналарида митинг ва йиғилишлар бўлиб, уларда бригадалар, айрим ҳайдовчилар оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Д. Маматқуловнинг ватанпарварлик ташаббусини биринчи навбатда унинг ўзи меҳнат қилаётган Шўрчи районидаги 77-автокорхона, қолаверса Сурхондарё область автомобиль трестига қарашли барча корхоналарнинг пешқадам ҳайдовчилари қўллаб-қувватладилар. 77-автокорхона ҳайдовчиларидан Кенжа Оймуҳамедов, Режаб Рўзиқулов, Нурмамат Олмосов ва бошқалар, Сурхондарё область автомобиль трестидан Жума Қурбонов, Николай Неприпасенко, Ибодулла Холмуродов, Раҳим Хуметов, Александр Удальцов, Ҳикматулла Мақсатуллаевлар шулар жумласидан. Ҳозирги кунда министрлик бўйича Д. Маматқулов ташаббусини қўллаб-қувватлаган ҳайдовчилар сони 394 кишини ташкил этади. Шундан 8 киши ремонт ишчисидир.

Марказлашган усулда юк ташиш Тошкент шаҳар автомобиль трестидан Георгий Мезников бошчилик қилаётган ҳайдовчилар бригадаси, Тошкент область юк ташиш автомобиль трестига қарашли Бекободдаги 16-автокорхонадан Ҳабибулла Абдужабборов, Николай Ким, Янгийўлдаги 2503-автоколоннадан Владимир Слобуцкий, Сирдарё автомобиль трестидан Бозор Ҳакимов, Фарғона область автомобиль трестидан Эсонали Муҳаммаджонов, Андижон автомобиль комбинатидан ҳайдовчилар бригадасининг бошлиғи Сабибулло Абдуллаев, Қашқадарё область автомобиль трестидан Патто Абдураҳмонов, Сайфи Ҳақбердиев ва ўнлаб бошқа ҳайдовчилар «Ўн бешлар ташаббуси»га қўшилиб, ўз зиммаларига оширилган мажбурият олган ҳолда уни шараф билан адо этмоқдалар. Масалан, Тошкентдаги 127-автокорхонадан Георгий Мезников етакчилигидаги 13 кишидан иборат ҳайдовчилар бригадаси ўтган йилнинг 7 июль куни йиллик планни адо этганлиги тўғрисида ғалаба рапортига имзо чекдилар. Бригада аъзолари зиммасига 20 тонналик контейнерларни ташиш вазифаси юкланган. Аҳил коллектив, энг аввало, юк ташишни оптимал планлаштириш, автоприцеплардан кенг фойдаланиш, контейнерларни ташиш технологиясига қатъий амал қилиш ҳисобига ана шундай маррага эришди. Меҳнатни ташкил этишнинг илғор усулларини қўллаш, сменали ярим прицеплардан фойдаланиш, ҳаракат составини яхши техник ҳолатда сақлаш, социалистик мусобақани ривожлантириш муваффақиятлар омили бўлиб хизмат қилмоқда.

Автомобиль транспортида бригада пудратини жорий этиш ташаббускори Ҳабибулла Абдужабборов эса ўтган йилнинг июнь ойида йиллик планни ортиғи билан бажаришга эришди. Бундай ҳайдовчилар сони кун сайин ортиб бормоқда.

Оширилган социалистик мажбурият қабул қилган ҳайдовчилар меҳнат қилаётган жойларда ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишнинг илғор усулларини жорий этиш, моддий-техника таъминотини яхшилаш, ҳаракат составига ўз вақтида техника хизмати кўрсатиш ва уни ремонт қилиш, зарур асбоб-ускуна ва мосламалар билан таъминлаш, бундай кишиларга янги автомобиль ва прицепларни биринчи навбатда ажратиб бериш ишига катта аҳамият берилмоқда. Бу эса ўз навбатида ижобий натижалар бермоқда. Бир сўз билан айтганда, ўн биринчи беш йиллик биринчи йилининг иш якунлари Автомобиль транспорти министрлиги системасининг илғор ҳайдовчилари бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш юзасидан олган мажбуриятларини шараф билан адо этишидан далолат бермоқда.

Л. МАТКАРИМОВА,
республика Автомобиль транспорти министрлиги «Узавтотранстехника» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси пропаганда бўлимининг катта инженери.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЮК ТАШИШ ҲАЖМИ КЎПАЙМОҚДА

БУДАПЕШТ, 8 январь. (ТАСС). Венгриянинг «Малев» авиатранспорт компанияси сўнгги беш йил ичида пассажир ташиш ҳажмини икки баравар кўпайтирди. 1981 йилда 1 миллиондан ортиқ киши компания хизматидан фойдаланди. Ҳозирги вақтда «Малев» компаниясининг самолётлари жаҳондаги 28 мамлакатнинг 40 та шаҳрига мунтазам қатнаб турибди. Пассажир ташишни янада кўпайтириш мақсадида Будапештдаги «Ферихедь» аэропорти реконструкция қилинмоқда. Давлат бунинг учун 6 миллиард форинтдан кўпроқ маблағ ажратди.

ЯНГИ КЕМАЛАР

БУХАРЕСТ, 8 январь. (ТАСС). Руминиянинг денгиз флоти республика кемасозлик корхоналарида қурилган янги олтита кема билан тўлдирилди. Улар орасида 65.000 тонна юк кўтарадиган «Брюнешти» ва «Бужорени» руда ташувчи кемалар, 55.000 тонналик «Бухуши» кемаси ва 16.500 тонна қуруқ юк ташийдиган учта кема бор. Бу йил Руминиянинг савдо флоти 23 та янги кема олади.

ДАВЛАТ ХЎЖАЛИКЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ХАНОЙ, 8 январь. (ТАСС мухбири). Вьетнам давлат социалистик хўжаликлари учинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириғини тўла бажардилар. Бу хўжаликларнинг кўпи мамлакат Коммунистик партиясининг бўлажак V съезди шарафига олган социалистик мажбуриятларини анча ошириб адо этди.

Вьетнамда кейинги вақтларгача техника экинлари, мева ва сабзавот етиштириш учун ихтисослашган давлат хўжаликларигина ишларди. Бир неча йил муқаддам мамлакатнинг асосий ғалла кони бўлган Меконг дельтасида йирик шоликорлик хўжаликлари барпо этилди. Бу хўжаликларнинг 50 минг гектардан зиёд экинзори бор. Улар бултур давлатга бир миллион центнер дон ва бошқа озиқ-овқат экинларини сотиб «миллионер» хўжалик бўлишди.

Бу йил республика давлат хўжаликлари ички бозорга ҳам, экспорт учун ҳам кўп миқдорда чой, кофе, каучук етказиб берди. Бу хўжаликлар қишлоқда социалистик давлат секторининг таянч базалари, илғор тажрибани оммалаштириш, меҳнатни ташкил этиш усулларидан фойдаланиш марказлари ҳамдир.

ПОЛЬШАДАГИ АҲВОЛ

ВАРШАВА, 7 январь. (ТАСС). ПХРда Польша ишчилар партияси ташкил этилганлигининг 40 йиллиги кенг нишонланди. Митинглар бўлиб ўтди ва Польша ишчилар партиясининг таниқли арбоблари қабрларига гулчамбарлар қўйилди. Краковдаги В. И. Ленин музейида юбилей виставкаси очилди.

ПАП агентлиги Варшавада шу санага бағишлаб ПБИП Марказий Комитети ҳузуридаги ижтимоий фанлар олий мактаби уюштирган илмий-назарий сессия тугаганлигини хабар қилди.

Сессия қатнашчилари В. Ярузельскийга мактуб билан мурожаат қилдилар. Мактубда Миллий қутқариш ҳарбий кенгашининг халқ ва социалистик давлат манфаатларини ҳимоя қилиш йўлидаги ҳаракатлари батамом ва қатъиян қўллаб-қувватланаётганлиги изҳор этилган.

ПХР корхоналари, муассасалари ва қурилишлари қуйи партия ташкилотларида ўтказилаётган актив йиғилишлари кенгашларида ПБИП аъзоларининг ҳарбий ҳолат шароитидаги вазифалари муҳокама этилмоқда.

Ишчиларнинг «Праса-Ксенжка-Рух» нашриёт кооперативи партия активи билан учрашувда ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари С. Ольшовский нутқ сўзлади. У ҳарбий ҳолат даврида иқтисодий, сиёсий, идеологик, социал ва ташкилий тадбирлар программаси ишлаб чиқилганлигини айтди.

ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР ташқи ишлар министри Ю. Чирек бир қанча мамлакатларнинг Варшавадаги дипломатия ваколатхоналари бошлиқлари билан учрашди. ПАП агентлигининг хабар беришича, министр баъзи халқаро проблемаларга нисбатан тутилган позиция ҳақида ва мамлакатдаги вазият тўғрисида уларга ахборот берган. Польшадаги ҳаёт тез нормаллашиб бораётганлиги таъкидланди, кўпгина мамлакатлар Польшадаги воқеаларга тушуниган ҳолда муносабатда бўлаётганликларидан мамнуният изҳор қилди. Министр Польшага айниқса СССР бераётган иқтисодий ёрдамнинг аҳамиятини таъкидлади ва ПХР бундан буён ҳам кескинликни юмшатиш, ҳамкорлик ва тинчлик жараёнида ижобий омиллар ролини ўйнаш ниятида эканлигини айтди.

ПХР оммавий ахборот воситалари ишлаб чиқариш фаолиятини тартибга солиш борасида ҳукумат кўраётган тадбирлар тўғрисида хабар қилмоқда.

«Пяст» шахтасида дастлабки кўмир қазиб чиқарилганлиги тўғрисидаги хабар диққатга сазовордир. Ана шу шахтада «Бирдамлик» чиқарган тартибсизликлар айниқса узоққа чўзилди ва кескин бўлди. ПХРда кунлик кўмир қазиб чиқариш 600 минг тоннадан ошиб кетди, бу эса декабрь—январдаги энг юқори кўрсаткичдир. Электр энергия билан таъминлаш мамлакатда пландаги нормаларга етди.

Миллий қутқариш ҳарбий кенгаши олий ўқув юртларининг ишини яна бошлаб юбориш мақсадида тегишли министрликлар зиммасига шу йил февраль ойининг биринчи ярмидан кечиктирмай, зарур шарт-шароитларни таъминлаш мажбуриятини юклади. Медицина олий ўқув юртларининг студентлари 18 январда ўқишни бошлайдилар.

Варшавада музейлар ва картина галереялари очилди. ПАП агентлигининг хабар қилишича, 8 январда «ЛОТ» самолётлари ички линияларда яна уча бошлайди.

«Трибуна люду» газетаси мамлакатдаги иқтисодий вазият яхшиланиб бораётганлигининг дастлабки нишоналарига баҳо бериб, янги вазият босқичма-босқич вужудга кела бошлаётганлигини қайд этади. Деярли бутун ўтган йил мобайнида орқага қараб юришимизга хотима берилди. Иқтисодий тартибсизлик ва хонавайронлик гирдобига олиб бораётган тик қияликдан телбаларча пастга тушиш тўхтатилди. Забастовкалар тўлқини ва вайронгарчилик келтирувчи оппозиция бизни тўхтовсиз ана шу гирдобга етаклаётган эди.

Бизни ўзгаришлар кутмоқда, уларни ёқимли ўзгаришлар деб ҳисоблаш қийин, деб уқтиради газета, нархнаволар оширилади, меҳнат бозорида силжишлар, шунингдек, халқ хўжалигини қайта қуришдан келиб чиқадиган бошқа ўзгаришлар рўй беради. Аммо бу ўзгаришлар ўзимизнинг куч-ғайратимиз билан қўшилиб, тангликни бартараф этишга олиб борадиган тўғри йўлга чиқиб олиш истиқболларини белгилаб беради.

ИНДИРА ГАНДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДЕҲЛИ, 7 январь. (ТАСС). Бош министр Индира Ганди Ҳиндистоннинг бир группа дипломатлари билан бўлиб ўтган учрашувда сўзга чиқиб бундай деди: баъзи бировлар Ҳиндистонни Совет Иттифоқи томонига оғяпти, деб айбламоқдалар. Ҳолбуки айнан СССР Ҳиндистон учун оғир бўлган вақтларда доимо уни қўллаб-қувватлади. Совет Иттифоқи янги давлатларга турли масалаларда мадад бериб келмоқда, деб таъкидлади Бош министр. Иқтисодий ривожланиш муаммоларига келганда Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари Ғарб давлатларининг бирлашган фронтига дуч келадилар, деб таъкидлади.

И. Ганди Ҳиндистон бир неча марта ёрдам сўраб Қўшма Штатларга мурожаат қилганида рад жавобини олганлигини уқтириб ўтди.

Бош министрнинг сўзига қараганда Ҳиндистон олиб бораётган қўшилмаслик сиёсати изчил характерда бўлиб, мамлакат вақтинчалик фойдани кўзлаб ҳеч қачон ўз принципларидан воз кечмайди.

САЛЬВАДОРДАГИ АҲВОЛ

МАНАГУА, 7 январь. (ТАСС). Сальвадор ватанпарварлари «Венсеремос» радиостанциясининг хабар беришича, кейинги кунларда мамлакатдаги 14 департаментдан 7 тасида ҳукмрон хунта қўшинлари билан Фарабундо Марти номидаги миллий озодлик фронти отрядлари ўртасида жанглар бўлиб ўтган. Морасан шарқий департаментида шиддатли тўқнашувлар юз берган. Бу ерда Америкада ишлаб чиқарилган самолётлар ва вертолётлар деҳқонлар посёлкаларини ваҳшиёна бомбардимон қилди. Радиостанциянинг таъкидлашича америкаликлардан «маслаҳат» олаётган ҳарбийлар бу районда партизанларни тугатиш юзасидан кенг кўламда янги жазо операциясини тайёрламоқдалар. Морасан аҳолисидан қарийб 10 минг киши мамлакат ичкарисига жўнаб кетди. Улар ҳарбийларнинг қонли репрессияларидан сақланишга уринмоқдалар.

Ватанпарварлар хунта гарнизонларига зарба беришни давом эттирмоқдалар. Улар мамлакетнинг жануби-шарқидаги Усулутан, марказий қисмидаги Сан-Висенте ва шимолидаги Чалатананго департаментларида айниқса актив ҳаракат қилмоқдалар.

Сайловга тайёргарлик доирасида хунта сайлов кампанияси бошланганлигини эълон қилди. Бу кампанияда атиги бир неча реакцион партия қатнашади. Чет эл кузатувчилари бу «сайлов» Сальвадорга ажнабий ҳарбий интервенция қилиш учун шарт-шароит яратиши лозим, деган фикрни тобора кўпроқ билдирмоқдалар.

Сандиночи миллий озодлик фронтининг органи бўлган «Баррикада» газетаси АҚШ стратегиясининг Сальвадорга нисбатан муносабатини у бир вақтлар Вьетнамда қўллаган стратегия билан таққослаганлиги бежиз эмас. Бироқ, деб таъкидлайди газета, бир вақтлар Жанубий Вьетнамда бўлганидек Сальвадордаги сайлов найранглари ҳам Вашингтонга истаётган натижаларни келтирмайди. Мамлакат бошидан кечираётган танглик беистисно барча сиёсий кучлар иштирокида сальвадорликларнинг ўзлари томонидан ҳал қилинмаса, у вақтда Сальвадор халқининг кураши давом этаверади.

ОЯТИЛЛО ҲУМАЙНИНИНГ «УЧ ИНҚИЛОБИ»

Кўчалардаги портлашлар ва давлат муассасаларидаги диверсиялар тўғрисидаги, ҳукумат амалдорлари, руҳонийларнинг, ислом революцияси посбонларининг вакиллари ўлдирилганлиги ҳақидаги хабарлар Эрондан деярли ҳар куни келиб турибди. Расмий маълумотларга кўра, режим душманларининг қуролли ҳаракатлари натижасида ярим йил ичида камида 1 минг 200 киши ҳалок бўлди.

Бунга жавобан маъмурлар ҳукуматга қарши ташкилотларга нисбатан жазо чораларини кучайтирмоқдалар. Газеталар яширин квартиралар ошкора бўлганлиги, қурол-яроғ омборлари топилганлиги, кишилар кўплаб қамоққа олинганлиги тўғрисидаги хабарларни ҳар куни босиб чиқаришмоқда. Матбуотда хабар қилинганидек, олти ой мобайнида сиёсий айблар билан 1300 киши отиб ташланган.

Мамлакатда вужудга келган вазиятнинг сабабларини англаб олмоқ учун Эрондаги революциянинг ўзи мислсиз характерда бўлганлигини эсда тутиш керак. Паҳлавий сулоласига бўлган нафрат бир-бирига мутлақо ўхшамаган, кўпинча эса манфаатлари ва мақсадлари бир-бирига зид бўлган кучларни бирлаштирди. Шоҳ ислоҳотларидан норози бўлган феодаллар ҳам, саноат пролетариати ҳам «Йўқолсин шоҳ!» деган ўша ягона шиор остида курашдилар. Шоҳ охранкаси таъқиб этган марксчи ташкилотлар ва ислом руҳонийларининг юқори доираси намояндалари, илғор зиёлилар ва бозордаги савдогарлар бир сафда бўлиб қолдилар. Сарой амалдорлари, гвардиянинг бир қисми, бюрократиянинг олий табақаси ва қишлоқ қулоқларигина монархия томонида қолдилар.

АҚШнинг ошкора тазйиқи билан бир қаторда революцион ҳаракатнинг шу қадар хилма-хил состави шоҳ ағдариб ташлангандан кейин вужудга келган қийинчиликларнинг талайгина қисмига сабаб бўлди. Бунда шуни қайд этиб ўтиш керакки, шоҳ репрессиялари вазиятида руҳонийлар аниқ пухта ташкилий структурасини ва жойларда кўплаб «вакилларини» сақлаб қолган бирдан бир куч бўлиб чиқди. Айни шу руҳонийлар янги давлатнинг сиёсий негизи қурилишига бош бўлиб қолдилар. Революциянинг бошқа қатнашчилари эса эртами-кечми асосан ўнг ёки сўл йўналишдаги оппозиция лагерига ўтиб кетдилар.

Ислом Республикасининг раҳбари оятилло Ҳумайни ўз нутқларидан бирида Эрондаги руҳонийлар ҳокимиятининг давлат ҳокимиятига айланиши ҳамда бу тузумни босқичма-босқич мустаҳкамлашнинг уч босқичини ажратиб кўрсатди ва уларни «уч инқилоб» деб атади. У паҳлавийлар сулоласи ағдарилганлигини биринчи инқилоб деб, мамлакатда революцион ғалаёнлар давомида АҚШ Эронга қилган дўқ-пўписа ва тазйиққа жавобан Американинг Теҳрондаги элчихонасида мусулмон студентлари одамларни гаровга олганликларини иккинчи инқилоб деб ҳисоблайди. Ўша даврда Америкага қарши кампания авж олиб кетган вақтда М. Бозорғон бошлиқ муваққат ҳукумат ҳокимиятдан четлаштирилган эди. Шу ҳукуматга кирган либерал буржуазия намояндалари муайян даражада Америкага ён босиш йўлини ўтказиб келдилар.

Диний бошлиқлар парламентда кўпчилик ўринни эгаллаб, янги асосий қонунда давлат ҳокимиятини руҳонийларнинг юқори табақасига мустаҳкам биркитиб қўйиб, ўз сиёсий ташкилотини — ислом республикачилар партиясини тузганларидан сўнг, улар «учинчи инқилоб»ни бошлай олдилар. Либерал буржуазиянинг сўнгги таянчи — президент А. Банисадр ҳокимиятдан четлаштирилганлигини оятилло Ҳумайни «учинчи инқилоб» деб атади.

Бироқ Эронда вужудга келган ўша мураккаб шароитларда «Америка империализмининг агентларига» қарши кураш шиорлари остида жойларда америкапараст кайфиятдаги буржуазия вакилларигагина эмас, шу билан бирга мамлакатдаги бошқа сиёсий кучларга, шу жумладан кўпинча шоҳга қарши ҳаракатнинг бевосита иштирокчиларига қарши кампания авж олиб кетди. Бу кампанияда тўғридан-тўғри бостириш методларидан ҳам фойдаланилмоқда. Эронда мавжуд 70 мингдан кўпроқ ҳар бир мачитда қуролли отрядлар тузилган бўлиб, улар ҳукуматга қарши чиқишлар тўғрисида сигнал берилиши биланоқ ҳаракат қилишга шай бўлиб турибди. Диний раҳбарларнинг муҳолифларига қарши амалда уруш эълон қилинган.

АҚШ ва Ғарбдаги бошқа бир қанча мамлакатларнинг сиёсий тазйиқи ҳамда иқтисодий бойкоти, шунингдек Ироқ билан биродаркушлик можароси авж олиб кетганлиги (империалистлар бундан ғоят қувонишмоқда) социал-иқтисодий ўзгартишларни амалга оширишга йўл қўймаяпти. Кўзда тутилган ер ислоҳоти амалга оширилмай қолиб кетди, саноат доимий турғунлик ҳолатидан қутула олмаяпти, энг зарур молларнинг нархлари ҳам, уларни олиш учун навбатда турган одамлар ҳам ошмоқда. Бундай моллар карточкалар бўйича тарқатилмоқда. Ишсизлар сони тўрт миллион кишига етди.

Мамлакатда эълон қилинган кенг кўламдаги «Исломлаштириш» ҳаётнинг ғоят хилма-хил соҳаларини қамраб олди. Ишга қабул қилиш учун кишидан барча диний қонун-қоидаларни қатъий бажариш талаб қилинади. «Ислом маданий инқилоби» амалга оширилаётган Эрон олий ўқув юртлари икки йилдан кўпроқ вақтдан буён ҳувиллаб ётибди. Кийинишда ислом нормаларига ғоят қатъий амал қилинмоқда — хотин-қизлар чодрада юришибди. Музика, халқ рақслари ва бошқа рақслар тақиқлаб қўйилган.

АҚШнинг агентлари — собиқ ташқи ишлар министрлари Язди ва Қутбзода, собиқ ахборот министри Миначи ва бошқа кўпгина фош қилинган ва ҳозирча фош қилинмаган аксилинқилобчилар вазиятдан фойдаланиб, «чин мусулмонлар» ниқоби остида муҳим давлат лавозимларини эгалладилар. Шубҳасиз шу хилдаги авантюрачилар ҳар хил ғаламисликларни чиқаришга ўз «ҳиссасини» қўшмоқдалар. Улар ягона антиимпериалистик фронт бўлиб курашаётган дунёдаги илғор мамлакатлар билан Эроннинг алоқаларини қўпоришга ва бу мамлакатни Покистондаги ҳарбий хунта каби режимлар билан алоқаларни кенгайтириш йўли билан Америка таъсир доирасига яна тортишга зўр бериб ҳаракат қилмоқдалар.

Шуни айтиш керакки, Эрондаги портлашлар, диверсиялар, қотилликларни кўпинча шоҳнинг собиқ САВАК охранкаси ва Америка империализми агентлари уюштирмоқдалар. Америка империализми Теҳронда ўзининг таъсирини қайта тиклаш йўлидаги уринишларидан асло воз кечгани йўқ.

Оятилло Ҳумайнининг «уч инқилоби» натижасида руҳонийлар ҳокимияти жипслашганлигига қарамай, Эрондаги вазият асло осойишта эмас. Ҳукумат олдида империализм ва унинг агентларининг тўхтовсиз давом этаётган кирдикорлари вазиятида, уруш ҳамда сиёсий муҳолифларга қарши кураш шароитида мамлакатнинг ривожланишини таъминлашдан иборат мушкул вазифа турибди... Республиканинг келажаги унинг раҳбарлари ўз олдиларида турган вазифани қай даражада бажара олишларига боғлиқ бўлади.

М. КРУТИХИН.
(ТАСС).
Теҳрон — Москва.

САМО АЖОЙИБОТЛАРИ

ОЙ НЕГА ТУТИЛАДИ?

Шу йил 9 январдан 10 январга ўтар кечаси Ой тўла тутилади. Бу, 1982 йилда юз берадиган Ой тутилишларидан биринчиси бўлиб, кейингиси, 6 июлдагиси фақат Шимолий ва Жанубий Америка, Тинч океани, Янги Зеландия ва Антарктидада кўринади. Ойнинг учинчи тўла тутилиши эса 30 декабрда содир бўлиб, бу ҳодиса Иттифоқимизнинг қатор область ва районларида ҳам кузатилади.

Хўш, Ой тутилиши нимадан келиб чиқади? Маълумки, Ой Ер атрофида, Ер эса Қуёш атрофида узлуксиз айланма ҳаракат қилади. Шундай экан бу учта само жисмлари вақти-вақти билан бир тўғри чизиқ йўналишидан ўрин олишлари мумкин. Ана шундай вақтларда ё Қуёш тутилиши, ёки Ой тутилиши содир бўлади.

Ой тўла тутилганда Ер Қуёш билан Ой оралиғидан жой олиб, Ой Ернинг конус шаклидаги соясида бўлади. Бундай пайтларда Ой ҳаммавақт тўлиной шаклида (фазасида) бўлади. Одатда Ой аввал Ернинг яримсоясига, сўнг асосий соясига киради. Тутилишнинг тугаши эса шунинг акси — Ойнинг ярим соядан чиқиши билан ниҳоясига етади. Аммо Ой гардиши яримсояда ҳам, асосий сояда ҳам йўқолиб кетмай, биринчи ҳолда ўзининг оддий кўринишидан бироз хиралашиб, иккинчи ҳолда эса тўқ сариқ ёки жигарранг тусда кўриниб туради.

Ойнинг 1982 йил 9 январдан 10 январга ўтар кечасидаги тўла тутилишига келганда шуни айтиш керакки, тутилиш Тошкент вақти билан 9 январь соат 23 дан 15 минут ўтганда Ойнинг Ер яримсоясига кириши билан бошланади. Унинг тўла сояга кириши 10 январь соат 1 дан 16 минут ўтганда рўй беради. Ой сиртининг энг қоронғилашган пайти соат 1-у 56 минутда содир бўлади. Сўнг Ой аста-секин аввал Ернинг тўла соясидан, кейин яримсоясидан «озод» бўлади. Тутилишнинг бутунлай тугаши соат тўрту 37 минутга тўғри келади.

Табиатда камдан-кам учрайдиган ҳодисалар каби, Ойнинг ушбу тўла тутилишини кузатиш ҳам катта илмий аҳамиятга эга. Бунда, асосан, Ер атмосферасининг четки қатламларини ва ундан қайтаётган ёруғлик нурларининг ўзгаришини текшириш имконияти туғилади.

Абдусалом ЛАТИПОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Астрономия институти директори ўринбосари, физика-математика фанлари кандидати.

ЧАЙҚОВЧИ ЙЎЛГА ЧИҚДИ

Фельетон

Аниқ ва гуманитар фанлар борлигини билардиг-у, лекин чайқов «фан»лари борлигини асло эшитмагандик. Буни қарангки, ана шунақа «фан» ҳам, унинг кандидатлари-ю, докторлари ҳам бўларкан. Тошкент давлат педагогика институти умумий тилшунослик кафедрасида катта ўқитувчи бўлиб ишлайдиган Шоакбар Шоазизов шу «фан»га муккасидан кетди. У ўзи росмана олим, филология фанлари кандидати деган илмий унвони ҳам бор эди. Бироқ бу унвон уни қаноатлантирмай қўйди. Айни пайтда чайқовчиликнинг ҳам орқасидан қувмоқчи бўлди.

— Бу фанни ҳам эгаллайман, турмушда фойдаси тегиб қолади, — деди у кунларнинг бирида.

— Чайқовчилик ҳам фан бўлдими? — ҳайрон бўлиб сўрашди баъзи одамлар.

— Ҳа, жуда яхши фан, уни эгаллаган одам сира кам бўлмайди, — деди ишонч билан Шоакбар Шоазизов.

Шундай қилиб, у ўзи ўйлаб топган «фан»га боши билан шўнғиб кетди. Шундай шўнғидики, ётса ҳам, турса ҳам шу соҳа билан шуғулланадиган бўлиб қолди. Соғ пайти у ёқда турсин, ҳатто бетоблик пайтларида ҳам кун демай, тун демай ишлади.

Ана шундай кунларнинг бирида у бирдан сафарга отланиб қолди:

— Вой, дадаси, ўзингиз бетобсиз, касаллик варақангиз бўлса-ю, сафарга бало борми? Аҳволингизга бир қаранг. Қўйинг, чайқов қурсин, бунинг ўрнига ётиб даволанинг, — деб йўлини тўсмоқчи бўлган хотинининг ҳам гапига қулоқ солмади. Шу куни Москвага учди, у магазинга борди, бу магазинга борди, ҳар блоки 12 сўмдан турадиган 6000 дона сақичга 720 сўм тўлаб сумкасига солди. Тўғри Қозон вокзалига йўл олди.

— Ассалому алайкум, Бахтиёржон, сиҳат-саломатликлари яхшими? — у икки қўлини кўксига қўйиб Москва — Тошкент поезди проводниги Мамажонов билан қуюқ сўраша кетди. Бахтиёр Мамажонов бўлса томдан тараша тушгандай ўзи билан кўришаётган Шоазизовни таниёлмай ҳайрон. «Мен танимаган бирорта қариндошлардан бўлса керак», деб ўйлади охири.

— Бу ерда қиладиган илмий ишларим кўп эди, — гапни яна илиб кетди Шоазизов. — Йўқ демай шу сумкани Тошкентга олиб кетсангиз, бола-чақалар чиқиб олишар. Илтимос, йўқ деманг...

Бахтиёрнинг илм кишиларига ихлоси баланд эди. Шунинг учун йўқ демади, сумкада нима борлигини суриштириб ўтирмай, қабул қилиб олаверди.

Шоазизов ишини силлиққина битириб, яна магазинма-магазин сандирақлади. Чайқовда ҳар пачкаси бир сўм турадиган «Шестой океан» деган сигаретадан 117 пачкани, «Золотое руно»дан 240 пачкани сотиб олди-да, самолётда Тошкентга қайтди...

Энди гапни бошқа ёқдан эшитинг. Шоазизовнинг Хоразмда ҳам астойдил меҳр қўйган мухлислари бор эди. Шулардан бири — Шермат Собиров деган Туямўйин гидроузели қурилиши бошқармасида бетончи бўлиб ишларди. Топиш-тутиши ҳам дурустгина эди. Бир куни Юнусбек Жуманиёзов деган дўсти уни йўлдан оздирди:

— Бу ишинг игначининг минг урганидек бир гап. Цемент кўтариб бой бўлмайсан. Сенга шундай бир ҳунар ўргатайки...

Собиров қизиқиб қолди:

— Қандай ҳунар экан? — сўради учиб-қўниб.

— Отанг бозор, онанг бозор, деган гапни эшитганмисан? Бозорни бир айлансанг бир ойлик маошингни бир зумда топасан...

Хуллас, иккови тил бириктиришди-да, пулни белбоққа тугиб, йўлга равона бўлишди. Аммо улар Шоазизов сингари сақичфурушлик ва сигаретфурушликни эмас, балки газмолфурушликни танлашди.

— Газмоллар ичида энг модабопи «жинси» бўлади. Ўшандан оламиз, — деди Шермат Иваново областидаги Родники шаҳрига етиб келишгач. Чиндан ҳам бу ерда «жинси» кўп экан. Ҳар метрига 9 сўмдан тўлаб бир йўла 155 метрини кўтара савдо қилишди. Сўнг Тошкентга қараб йўлга чиқишди.

Булар йўлда келаверишсин-у, энди гапни Тошкентдан Қорақалпоғистон АССРнинг Тўрткўл шаҳрига отланган Набира Охунжонова деган аёл ҳақида эшитинг. Набирабону Қибрай қишлоқ матлубот жамиятига қарашли 5-магазинда мудир бўлиб ишларди. Савдо-сотиқ соҳасида пихини ёрган, фойда чиқадиган жойни беш қўлидай биларди. Магазин гўё унинг маҳрига тушган-у, пул бўлса пулни, мол бўлса молни истаганича олиб кетаверарди. Навбатдаги тафтиш пайтида магазиндан чиққан 1445 сўмлик камомад ҳам Набирабонуни чўчитмади.

— Бо, шу ҳам пул бўлибдими, ўрнини икки кунда тўлдириб қўяман, — деди у лабини буриб тафтишчиларга.

Чиндан ҳам, у енг шимариб камомаднинг ўрнини тўлдириб қўйишга киришиб кетди. Ҳеч ким йўғида магазиннинг эшигини очди-да, 1171 сўм 70 тийин турадиган 528,5 метр атласни чамадонига босди. Лов-лов ёндириб, атлас киядиган қизлар Қорақалпоғистонда деб эшитган эди. Тўғри ўша ёққа сафарга чиқди. Чунки у ердан камомаднинг ўрни-ю, қўйни-қўнжини пулга тўлдириб қайтишини яхши биларди-да...

Наима Саъдуллаеванинг ҳам қўлида гулдай ҳунари, чўнтагида олий маълумотли эканлиги тўғрисидаги дипломи бор эди. Ўзи Калинин район Киров қишлоқ Советидаги каттагина болалар боғчасида тарбиячи бўлиб ишларди. Унга ҳам Шоазизов сингари ишлаётган иши ёқмай қолди. Чайқовга ихлос қўйди. Кунларнинг бирида болаларини уйига қамаб, «Сизлар жим ўтиринглар, мен Тошкентдаги бувингизникига бориб келаман», — деди-да Тошкент бир ёқда қолиб, Москвага учиб кетди. У ёққа югурди, бу ёққа югурди. Хуллас, чўнтагини тўлдириб олган 7 минг сўмни сарфлаб, Тошкентнинг бозорларида қўлма-қўл бўлиб кетадиган рўмоллардан 342 тасини сумкасига тиқди. Ўзича хом чўт қилди: ҳар битта рўмолдан ақалли 10 сўмдан фойда кўрса, 3,5 минг сўм пул нақд бўлиб турибди. Қалай, зўрми? Зўр...

Хуллас, ана шунақа гаплар. Шоазизов айтганидай чайқовнинг кўчасига кирган кам бўлмайди. Кам бўлмайди-ю, бироқ бу йўл хавфли йўл. Тайғаноғида тойиб, охир-оқибатда афсус-надомат қилиш ҳеч гапмас. Буни олимлик шаънига доғ туширган, ўз касбини ҳўрлаган юқорида номлари келтирилган кишилар мисолида ҳам кўриш мумкин. Улар ҳозир «Билмайин босдик тиконни, тортаяпмиз жабрини» деб кўз ёши тўкиб ўтиришибди. Ҳа, чайқовнинг кўчаси чиройли кўрингани билан йўли тайғаноқ. Йиқилган туролмайди. Шуни асло унутмаслик керак.

А. ХЎЖАХОНОВ,
Н. АЛИМОВ.

Евдокия Михайловна БУТОВСКАЯ

Республика илмий жамоатчилиги оғир жудоликка учради — йирик совет олими — геофизик, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, Беруний номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати, физика-математика фанлари доктори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ҳ. М. Абдуллаев номли геология ва геофизика институти геофизика бўлимининг мудири Евдокия Михайловна Бутовская ижодий кучлари айни камол топган вақтда оғир касалликдан сўнг, 65 ёшида вафот этди.

Мамлакатимизда ер ҳақидаги фан ривожига салмоқли ҳисса қўшган ғоят камтар, сахий қалб, олижаноб қалбли ва ўта меҳнатсевар инсон ҳаётдан кўз юмди.

Е. М. Бутовская Полтава шаҳрида агроном оиласида дунёга келди. 1935 йилда ўн йиллик мактабни тугатгандан сўнг, Ўрта Осиё Давлат университетининг физика-математика факультетига ўқишга кирди. Унинг олим сифатида шаклланиши у 1940 йилда аъло баҳолар билан тугатган олий ўқув юртида студент бўлган чоғларидаёқ бошланган эди. Шу йилиёқ у Ўрта Осиё индустрия институтининг ўқитувчиси бўлди.

1945 йилдан бошлаб Е. М. Бутовская олий ўқув юртлари билан алоқаларни узмаган ҳолда, «Тошкент» сейсмик станциясига мудирлик қилади ва шу вақтдан эътиборан унинг бундан сўнгги илмий фаолияти сейсмология билан чамбарчас боғлиқ бўлди. Кандидатлик, сўнгра докторлик диссертациясини ёқлагач, у фақат Ўзбекистондагина эмас, балки бутун Ўрта Осиёда етакчи сейсмолог бўлиб қолди. 1956 йилдан бошлаб у Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Математика институтининг сейсмология бўлимига раҳбарлик қилди, шу ерда унинг ташкилотчилик маҳорати ва ижодий қобилиятлари эркин намоён бўлди. Унинг раҳбарлиги остида ёш сейсмолог-мутахассислар мактаби таркиб топди, регионал сейсмология тадқиқотларида янги йўналиш ривожланди, катта сейсмик станциялар тармоғи яратилди.

1963 йилда сейсмология бўлими базасида Е. М. Бутовская раҳбарлиги остида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Геология ва геофизика институти қошида йирик геофизика бўлими ташкил этилди. Бу бўлимнинг деталлаштирилган сейсмик ва микросейсмик районлаштириш соҳасидаги тадқиқотлари, Ер қобиғи ва юқори қатлам ички тузилишини ўрганишнинг сейсмологик методларини ишлаб чиққанлиги республикамиз ташқарисида ҳам кенг шуҳрат топди. Е. М. Бутовская Халқаро Помир — Ҳимолай лойиҳаси ишларида актив иштирок этди. Ўзига хос куч-ғайрат билан у Помирда сейсмологик кузатишларни амалга оширди.

Е. М. Бутовская кўплаб геофизик мутахассисларни тайёрлади ва тарбиялади, улар ҳозирги кунда республикамиз ва мамлакатимизнинг кўпгина ишлаб чиқариш ва илмий ташкилотларида меҳнат қилмоқдалар.

Йирик олим, истеъдодли педагог, тажрибали раҳбар, катта саховатли қалб эгаси — Евдокия Михайловна Бутовскаянинг ёрқин сиймоси у билан ишлаган ва уни билганлар қалбида ҳамиша сақланиб қолади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

СПОРТ

КУЧЛИЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

✦ **ФУТБОЛ.** Москвада халқаро футбол федерациясининг биринчи вице-президенти В. Гранаткин хотираси соврини учун ўсмирлар ўртасида бошланган турнир иштирокчилари кеча иккинчи марта майдонга тушдилар. Халқаро турнирда Бразилия, Италия, ГФР, Болгария, СССРнинг биринчи ва иккинчи командалари иштирок этмоқда. Дастлабки учрашувларда: Бразилия — СССР-2 — 1:0, ГФР — Италия — 2:1, СССР-1 — Болгария — 0:0 ҳисоблари қайд қилинган эди. СССРнинг биринчи командаси составида пахтакорчи Ф. Исломов ҳам иштирок этмоқда.

✦ **СУВ ТЎПИ.** Боку ва Минск шаҳарларида мамлакат чемпионатининг дастлабки саралаш ўйинлари ўтказилди. Тошкентнинг «Меҳнат» командаси Минскда куч синашмоқда. Вакилларимиз Москва (5:12) ва Киев (8:9) динамочилари билан баҳслашдилар.

✦ **ЧИМ ХОККЕЙ.** Бомбейда ўтказилаётган жаҳон чемпионатининг саралаш ўйинлари якунланди. Йирик мусобақада биринчи бор иштирок этаётган совет хоккейчилари навбатдаги учрашувни Голландия командаси (2:2) билан ўтказиб, очколарини 3 тага етказдилар. Вакилларимиз тўртинчи ўринни эгаллашди. Энди улар Ҳиндистон, Польша, Янги Зеландия командалари билан 5—8 ўринлар учун курашадилар. Бу ҳал қилувчи баҳслар «Олимпиада-84» га бериладиган икки йўлланмадан бирини олиш учун имкон яратади. Чемпионатнинг медаллари учун эса Австралия, Покистон, ГФР ва Голландия командалари ўзаро учрашадилар.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

МЕВА ТЕРАДИГАН МАШИНА

Болгариялик мутахассислар саноат кўламида ишлашга мўлжалланган данакли меваларни терадиган янги машинани яратдилар. «Балкам 3 М» деб аталган бу машина дарахтларнинг шох-шаббалари ва илдиз системасига зиён етказмайди.

Мевалар ҳаракатланадиган йиғувчи юзасига тушади ва қияма-транспортер орқали машинанинг орқа қисмига етказилади. Бу ерда кучли вентиляторлар ёрдамида барг ва бошқа аралашмалар учириб юборилади. Шу тариқа меванинг ўзи махсус бункерга йиғилади. Машина бир соатда 40 — 60 та дарахтнинг мевасини теради ва мутахассисларнинг ҳисобига кўра, 200 ишчининг меҳнатини бажаради.

ТЕЛЕВИЗИОН ПЕРЕДАТЧИК

Англияда қуёш ва шамол энергияси билан ишлайдиган экспериментал телевизион передатчик ясалди. Қуввати 780 ватт бўлиб, 36 аккумуляторни зарядлайдиган қуёш батареялари, шунингдек 150 ватт қувватли шамол электрогенератор передатчикни ток билан таъминлаб туради. (ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I 9.00 — Время. 9.40 — Буратино кўргазмаси. 10.10 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.40 — Советлар ва ҳаёт. 11.15 — Камалак. 11.50 — Сизни қизиқтирган адабиётлар. 12.35 — Спортлото. 12.40 — Қуёш хазинаси. 13.25 — Концерт. 13.45 — Ғолиблар. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 15.45 — Ҳамдўстлик. 16.15 — Ҳайвонот оламида. 17.25 — Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 17.55 — Фигурали учиш бўйича СССР чемпионати. 18.25 — Музикали программа. 19.05 — Ҳужжатли фильм. 20.05 — Мафтункор бахт юлдузи. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Театр учрашувлари. 23.40 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Соғлом бўлай десанг. 9.25 — Илмий-оммабоп фильм. 9.40 — Фарзандларимнинг куни. Бадиий фильм. 10.45 — Музикали программа. 11.15 — Қувноқ стартлар. 12.00 — Концерт. 12.40 — Фильм-концерт. 13.05 — Ҳужжатли фильмлар. 13.35 — Юлдуз кўз. Бадиий фильм. 14.55 — Концерт. 15.25 — Ҳужжатли фильм. 15.55 — Концерт. 16.40 — Халқаро обзор. 16.55 — Музикали киоск. 17.55 — Чин қалбдан. 19.25 — Эрмитаж. 20.00 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.15 — Спорт программаси. 21.30 — Время. 22.05 — 12-кеча. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Янги йил эртаги. 10.50 — Сўз кетидан сўз келар. 11.10 — Биринчи синфда лшаган эканлар. Бадиий фильм. 12.20 — Концерт. 13.00 — Шахмат мактаби. 13.30 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 18.15 — Қўғирчоқ фильм. 18.20 — До-ре-ми-фа-соль. 18.50 — Кўргазма залида. 19.15 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Қўшиқ айтган етар муродга. 21.30 — Время. 22.05 — Гамлет. Бадиий фильм. 1-серия.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Собир Абдулла ва Маъруф Қориев шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 9.35 — Ёшлик. 10.15 — Дугоналар. 11.30 — Қувноқ оҳанглар. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Италия қўшиқчиси Ива Дазника билан учрашув. 14.00 — Табаррук замин. 17.00 — Ёшлик. 18.15 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети. 18.30 — Таниш оҳанглар. 19.25 — Дўстларимиз эстрадаси. 21.00 — Социалистик турмуш тарзи. 21.10 — Концерт. 22.30 — Классик қўшиқ шинавандалари, Сизлар учун. 23.15 — Шанба оқшомида.

Тошкент Давлат университети ректорати ва жамоат ташкилотлари математика факультетининг ходими Ф. А. Зокирова онаси
Матлуба Толиповна АЪЗАМОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

„ЗАНГОРИ ЭКРАН“ ҲАФТАЛИГИ

11—17 ЯНВАРЬ

11 ЯНВАРЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. Профилактика муносабати билан Марказий телевидение 1 программасининг душанба, 11 январь кунги соат 9.00 дан 17.50 гача бўлган кўрсатувларини 5-канал орқали томоша қилинг.

9.00 — Время. 9.45 — Полтава: юз йиллар садоси. Ҳужжатли фильм 10.05 — Ҳайвонот оламида. 11.15 — — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 11.45 — Қувноқ нотачалар. 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кампучия Халқ Республикаси эълон қилинганлигининг йиллигига. Ҳужжатли фильм. 16.50 — М. Шолохов. Дон ҳикоялари. 17.20 — Оналар мактаби. 17.50 — Урал хороводи ансамблининг концерти. 18.10 — Тоғларда туғилган. Ҳужжатли фильм. 19.10 — Стадион ҳамма учун. 19.40 — Концерт. 20.15 — Тўрғайлар. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Музика ҳақида суҳбатни давом эттирамиз. 23.40 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. Профилактика муносабати билан душанба, 11 январь куни Марказий телевидение Москва-II программасининг кўрсатувлари намойиш этилмайди.

ТОШКЕНТ-I. 17.35 — Мультфильм. 18.20 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳайтарма ансамбли ижро этади. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Улуғбек хазинаси. Телетеатр. 1-қисм. 23.05 — Бугун оламда нима гап?

ТОШКЕНТ-II. 18.05 — Телефильмлар. 18.55 — Олий математика. 19.55 — Янгиликлар. 20.15 — Сўнгги пушаймон. Бадиий фильм.

12 ЯНВАРЬ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — Фильм-концерт. 10.55 — Ҳужжатли фильм. 11.10 — Тўрғайлар. Бадиий фильм. 12.25 — Концерт. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.40 — Ж. Свифт. Ҳаёти ва ижоди. 16.40 — Биз — совет халқи. 17.30 — Ёшлар адреслари. 18.30 — Фан оламида. 19.00 — Қувноқ нотачалар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 20.00 — Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Фигурали учиш бўйича СССР чемпионати. 23.35 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Пролетар Анна. Бадиий фильм. 11.05 — Қадимий шарқ санъати. 11.35 — Табиатшунослик. 11.55 — Илмий-оммабоп фильм. 12.05 — Француз тили. 12.40 ва 13.40 — Совет давлати ҳуқуқи асослари. 13.10 — Шахмат мактаби. 14.10 — А. С. Пушкин театри. 1-кўрсатув. 14.55 — Зоология. 15.20 — География. 15.50 — А. Фет лирикаси. 16.20 Сенинг ленинча кутубхонанг. 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Концерт. 19.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.00 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.15 — Халқаро панорама. 21.00 — Спорт ҳафталиги. 21.30 — Время. 22.05 — Қисқа метражли бадиий фильмлар.

ТОШКЕНТ-I. 18.05 — Мультфильм. 18.10 — Сўз кетидан сўз келар. 18.30 — Жонажон ўлка. 19.00 — Янги Ангрен ГРЭСи. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Шеърият билан учрашув. 20.30 — Ахборот. 20.55 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.25 — Улуғбек хазинаси. Телетеатр. 2-қисм.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Эстетика асослари. 18.50 — Телефильм. 19.00 — Физика. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Биология. 21.00 — Меҳнат интизоми — ишчи виждони. 21.30 — Москва-II.

13 ЯНВАРЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — Қувноқ стартлар. 10.30 — Қалбга яқин қўшиқлар. 11.15 — Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси. Бадиий фильм. 1-серия. 12.45 — Мусаффо далалар узра. 13.05 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.30 — Рус тили. 17.00 — Бил ва уддала. 17.45 — Халқ оҳанглари. 18.00 — Асли болаликдан. 18.45 — Горнчилар, қаердасиз! 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Кинолавҳа. 19.40 — Сония Амелио рақсга тушади. 20.10 — Экономика тежамли бўлиши керак. 20.20 — Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 Ҳужжатли фильм. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 9.45 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 11.05 — Қадимий Греция санъати. 11.35 — Астрономия. 12.05 — Немис тили. 12.40 ва 13.40 — Умумий биология. 13.10 — Ота-оналар, Сизлар учун. 14.10 — А. С. Пушкин театри. 2-кўрсатув. 15.00 — Металлург касби ҳақида. 15.30 — Замонамиз қаҳрамонлари. 16.30 — Илмий-оммабоп фильм. 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Сибирь солномачиси. 19.00 — Апрелдаги тушлар. Бадиий фильм. 1-серия. 20.00 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.15 — Киножурнал. 20.25 — Поэзия. 21.10 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Тоғ чанғи спорти бўйича жаҳон кубоги. 22.35 — Хоккей. ЦСКА — Динамо (ГДР).

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Фильм-концерт. 12.15 — Бадиий фильм. 18.05 — Мультфильмлар. 18.40 — Моҳир қўллар. 19.10 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қўшнилар. Миниатюра театри. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 23.05 — Бугун оламда нима гап?

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Эстетика асослари. 18.50 — Телефильм. 19.00 — Химия.

14 ЯНВАРЬ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — Концерт. 10.15 — Киносаёҳатчилар клуби. 11.15 — Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси. Бадиий фильм. 2-серия. 12.25 — З. Бабн куйлайди. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Шахмат мактаби. 16.45 — М. П. Мусоргский ижоди. 17.30 — Стол тенниси. Европа биринчилиги. СССР — Дания. 18.00 — Қишлоқ ўқитувчиси билан учрашув. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Инсон ва қонун. 20.05 — Концерт. 20.20 — Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Дўстларимиз чеҳраси.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 10.05 — Апрелдаги тушлар. Бадиий фильм. 1-серия. 11.05 — Эллинистик давлатлар санъати. 11.35 — Табиатшунослик. 11.55 — Илмий-оммабоп фильм. 12.10 — Испан тили. 12.40 ва 13.40 — Музика. 13.10 — Оналар мактаби. 14.10 — Педагогик мураббийлик. 14.40 — Ўқитувчи экрани. 15.05 — Ўтмишни эслаб. Бадиий фильм. 16.35 — Илмий-оммабоп фильм. 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Концерт. 19.00 — Апрелдаги тушлар. Бадиий фильм 2-серия. 20.00 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.15 — Қишлоқ янгиликлари. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. Халқаро турнир. СССР-1 — ГФР. 23.35 — Тоғ чанғи спорти бўйича жаҳон кубоги.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Қўғирчоқ фильм. 11.50 — Ўрмон фестивалига марҳабо. Спектакль. 18.00 — Болалар учун фильм. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Адабий альманах. 20.15 — Телефильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Турмуш ва маданият. 22.35 — Улуғбек хазинаси. Телетеатр. 3-қисм.

15 ЯНВАРЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — Концерт. 10.15 — Горнчилар, қаердасиз! 10.45 — Ҳужжатли фильм. 11.15 — Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси. Бадиий фильм. 3-серия. 12.20 — Концерт. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.20 — Сен қонунни биласанми. 17.00 — Москва ва москваликлар. 17.30 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Теннис. Европа биринчилиги. СССР — Австрия. 20.00 — Концерт. 20.15 — Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси. Бадиий фильм. 4-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Балет ҳақида. 23.35 — Дунё воқеалари. 23.40 — Оқшом тароналари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 10.05 — Апрелдаги тушлар. Бадиий фильм. 2-серия. 11.05 ва 16.20 — Эстетик тарбия. 11.55 — География. 12.05 — Инглиз тили. 12.40 ва 13.40 — Музика. 13.10 — Илмий-оммабоп фильмлар. 14.10 — Бил ва уддала. 14.55 — Ўқув кўрсатуви. 15.25 — Тарих. 15.55 — Ботаника. 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Тунги дозор. Бадиий фильм. 20.25 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.30 — Уфқ. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. Торпедо — Динамо (М).

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Биология. 12.00 — Янги йил эртаги. 12.30 Биология. 13.00 — Замондас. 18.05 — Мультфильмлар. 18.40 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Енгил атлетика. СССР кубогининг зонал турнири. 20.15 — Чорвачилик зарбдор фронт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Музика истиқболи эгалари. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Улуғбек хазинаси. Телетеатр. 4-қисм.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Телефильмлар. 19.00 — Физика. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Она тили. 20.50 — Телефильмлар. 21.30 — Москва-II.

16 ЯНВАРЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — АБВГДейка. 10.15 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.45 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.15 — Спортлото. 11.20 — Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси. Бадиий фильм. 4-серия. 12.35 — Камалак. 13.00 — Ҳужжатли фильм. 13.10 — Экран дўстларини чорлайди. 13.40 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 14.40 — Дунё воқеалари. 14.55 — Муаммолар, изланишлар, ечимлар. 16.55 — Болалар учун фильм. 17.55 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 18.25 — Рус романси. 19.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 19.45 — Голубой огонёк. Такрорий. 21.30 — Время. 22.05 — Голубой огонёк. Давоми. 23.45 — Хоккей. СКА-ЦСКА.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.25 — Ҳужжатли фильм. 9.40 — Тунги дозор. Бадиий фильм. 11.10 — Илмий-оммабоп фильм. 11.20 — Тонгги почта. 11.50 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.50 — Ёшлар адреслари. 13.50 — Поэмалар. 14.35 — Ҳужжатли фильм. 15.35 — Музикали киоск. 16.05 — Мўйқалам усталари. 17.20 — Халқаро обзор. 17.35 — Фигурали учиш усталари иштирокида муз устида балл. 18.30 — Хонлик йўлидан. 18.55 — Мультфильм. 19.15 — Здоровье. 20.00 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.15 — Эрмитаж. 20.50 — Конькида югуриш. 21.30 — Время. 22.05 — Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телеминиатюралар. 10.50 — Ҳужжатли кино экрани. 11.35 — Инсон болаликдан бошланади. 12.05 — Фильм-концерт. 12.30 — Шахмат мактаби. 13.00 — Кумуш тренер. Бадиий фильм. 14.30 — Сиҳат-саломатлик. 18.20 — Мультфильмлар. 19.00 — Юлдузча. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари VII Тошкент халқаро кинофестивали олдидан. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Улуғбек хазинаси. Телетеатр. 5-қисм.

17 ЯНВАРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — Концерт. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Здоровье. 12.45 — Тонгги почта. 13.15 — Қишлоқ янгиликлари. 14.15 — Музикали киоск. 14.50 — Мешчан дворянликда. Телеспектакль. 17.25 — Ҳужжатли фильм. 18.00 — Концерт. 18.50 — Халқаро панорама. 19.35 — Музикали программа. 20.35 — Киносаёҳатчилар клуби. 21.30 — Время. 22.05 — Сиз бунга қодирсиз. 22.50 — Фильм-концерт. 23.40 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.45 — Ўз севгилингни топ. Бадиий фильм. 10.50 — Ҳайвонот оламида. 12.00 — Камалак. 12.35 — Кучлилар, довюраклар, чаққонлар. 13.20 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 15.05 — Фильм-концерт. 15.20 — Кундан-кунга. Телеспектакль. 16.30 — Бизнинг биография. 2-фильм. 17.30 — Ҳужжатли фильмлар. 18.15 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 18.45 — Учрашув. Бадиий фильм. 20.00 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.15 — Ҳужжатли фильм. 20.35 — Эрмитаж. 21.10 — Конькида югуриш. СССР чемпионати. 21.30 — Время. 22.05 — Спорт программаси.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Ўзбекистон спорти. 10.40 — Светофор. 11.40 — Концерт. 12.25 — Қувноқ стартлар. 13.25 — Одам амфибия. Бадиий фильм. 15.00 — Мультипанорама. 15.45 — Реклама. 18.20 — Мультфильмлар. 19.00 — Санъат ғунчалари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телеминиатюралар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — М. Аҳмедова рақсга тушади. 21.30 — Время. 22.05 — Ғирт ёлғончи. Бадиий фильм.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41
ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 3-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.
Р. 01714. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 7. 10